Poštnina plačana v gotovini.

Leto X, št. 291

Ljubljana, četrtek 12. decembra 1929

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 45 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440. Celje: Kocenova ul. 2. Telefon štev 190.

Rokopisi se ne vračajo. Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492. Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105 241

Ljubljana, 11. decembra.

Po skoro tritedenski turneji se danes vrača naša Glasbena Matica z obilnimi in dragocenimi lovorikami novih uspehov iz Francije in Švice v Ljubljano.

Ko so prodrle v javnost vesti o pripravljajoči se turneji, so mnogi poznavalci francoskih razmer majali z glavo, češ, kaj pa vedo tam zunaj o Glasbeni Matici in kdo bo prišel poslušat pevce iz dežele, ki je povprečnemu Francozu znana komaj po imenu?! Po lepem odmevu ilirskih slavnosti v francoskem tisku se je skepsa že nekoliko zmanjšala. Bodri volji in organizatoričnemu talentu onih Matičarjev, ki so vodili priprave za turnejo, gre hvala, da so razbili v članih in članicah zbora zadnje dvome. Prvi mogočni uspeh v Nancyju je razorožil še skeptike v domovini. In poslej je šla naša pesem zmagovito po velikih mestih Francije dosegla višek v nje srcu v Parizu in zaključila svojo triumfalno pot v Ženevi, v dvorani, kjer Društvo narodov kroji usodo sveta.

Kako se že imenujejo te slavne postaje? Nancy, Reims, Lille, Lens, Pariz, Dijon, Grenoble, Lyon, Ženeva — povsod so prišle do izraza simpatije francoskega občinstva, povsod je zmagala naša pesem, znanilka naše kulture. Vrhu tega še plemenita pot med naše rojake, v slovenske naselbine, ki jim je prinesla pesem Matičnega zbora najlepši, najintimneiši pozdrav domovine, daljne matere, ki jih žal ne more »kakor golobice poklicati pod svoje krove«.

Turneja Glasbene Matice po Češkoslovaškem in Poljskem je bila lažja. Slovanske simpatije in stare kulturne vezi se vzlic vsemu življenskemu realizmu ne dado zatajati. Naša pesem, po svojih glasovih sorodna njihovemu jeziku in topla njihovemu občutju, je bila sprejeta s srcem. Drugače v Franciji. Tu je morala Glasbena Matica premagati predsodke, ki jih ima vsak velik narod v majhnih narodih. Morala se je meriti s strogim, v generacijah kultiviranim umetniškim okusom francoskega meščanstva. Ni mogla prodreti k srcu s sorodnostjo jezika, marveč ga je morala osvojiti s kvaliteto. Zato je njen francoski uspeh pomembnejši od vseh prejšnjih uspehov. Z njim je bilo izvršeno pijonirsko delo jugoslovensko-francoskega zbliževanja. S temi kvalitativno tako močnimi uspehi so se utrla pota k ljudstvu, k širšim meščanskim slojem nam toli drage in simpatične Francije. Z njimi je dobilo ime naše države nov blesk, novo resonanco v mnogih in mnogih francoskih srcih.

Bilo bi napak, če bi si prikrivali dejstvo, da nas sicer spajajo s Francijo važne in trdne državne vezi, da se naši državni interesi čedalje bolj zaupljivo oklepajo velike in vitežke Francije, da pa se kljub temu medsebojno še vse premalo poznamo. Dosedanji intelektualni stiki res kažejo na naši strani od leta do leta večji napredek: konzum francoske knjige nenavadno raste, znanje francoščine pronika celo v najširše narodne plasti. Težje pa je to s francoske strani. Poznajo in ljubijo nas tisoči in tisoči, ki so prišli z nami v stike med svetovno vojno in po njej, pozn[illegible] in ljubijo one številne rodbine, ki so v strašnih vojnih in prvih povojnih letih sprejele v svoj krog osirotelo srbsko deco in jo vzljubile kakor svojo, a mase mogočnega naroda komaj da vedo za nas in našo državo. Sam naš odlični in iskreni prijatelj prof. Haumant je nedavno priznal, da bo treba še mnogo, mnogo vztrajnega in smotrenega dela, preden bo jugoslovensko ime dobilo v Franciji bolj konkretno vsebino.

Prav s te strani znači turneja Glasbene Matice znaten korak naprej. Naša pesem v vzornem podajanju Matičnega zbora je utrla nova pota k zanimanju za našo kulturo. Če se bo pojavil poslej kak prevod iz jugoslovenske literature, ga bodo opazili mnogi ljudje, ki bi preje šli brez vsakršnega zanimanja mimo njega. S takimi turnejami se tesneje združujejo narodi med seboj in s svojim spoznavanjem cementirajo zveze, ki so jih naredili diplomatje in vojskovodje.

Turneja se je vršila v času, ko evropska javnost z živahnim zanimanjem zasleduje veliko konsolidacijsko delo v naši državi in ko je uveljavljenje državnega imena Jugoslavija vzbudilo zlasti med Francozi najsimpatičnejši odmev. Zato smo čitali v poročilih o sprejemu Glasbene Matice mnogo značilnih izjav oficijelnih krogov. Župani velikih mest, senatorji, poslanci in ministri so izražali simpatije do naše države. Tisk je imel priliko, da opozori na naše razmere. Ovacije sta si delila med seboj država in zaslužni pevski zbor. Brez dvoma je, da se je s turnejo razširil prestiž naše države in da ima nje propaganda veliko korist od te zmagoslavne poti ljubljanskih pevk in pevcev.

Kakor so bili uspehi Glasbene Matice zaslužno dejanje za vso državo, ne smemo pozabiti koristi, ki so jih prinesli tudi naši ožji domovini. [illegible] slovenskega pevskega društva je vzbudilo vprašanje, iz katerega kulturnega sred šča prihajajo pevci? In tu je zlasti provincijalni francoski tisk [illegible] bel za dobre informacije. Pisali so o Ljubljani, o Slovencih, njih zgodovini in kulturi, o Napoleonovi dobi. Spominjali so se da je med nami živel Charles Nodier eden prvih francoskih romantikov in da je zajemal pri nas motive. Poznavalno so poudarjali, da je Ljubljana postavila spomenik Napoleonu kot heroju francoske zgodovine. Tej lepi pozornosti se prileže jo kot ljubki dovtipi tiste sicer redke napake, da nas je kak poročevalec zamenjal s Čehoslovaki. Nič za to. Navezani so stiki, ki se ne prekinejo več, utrta so pota k živahnejšemu intelektualnemu sodelovanju. Tudi francoska provinca je pridobljena za nas.

Zato smo ponosni na pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice ki je izvršil v kratkem času to veliko delo. Ponosni smo nanj in hvaležni smo mu, ko se pevski zbor danes vrača med nas, mu hite naproti naše tople častitke in prisrčni izrazi našega priznanja in zahvale.

Sokolstvo se zgrinja v svoji novi armadi

Soglasni sklepi gorenjske in banatske župe o vstopu v Sokola kraljevine Jugoslavije

Kranj, 11. decembra. d Starešinstvo Gorenjske sokolske župe je izdalo naslednjo objavo: »Starešinstvo GSŽ je imelo dne 8. t. m. svojo sejo v Kranju. Ker ni bilo radi nujnosti mogoče sklicati odborove seje, je sklenilo starešinstvo **v imenu vseh župnih društev vstopiti v Sokola kraljevine Jugoslavije ter mu dati na razpolago vse svoje fizične in moralne sile, vsa svoja idejna in materijalna sredstva.** Obenem je sklenilo, pozvati vsa društva, da nemudoma sklicejo odborove seje v katerih naj ta sklep župnega starešinstva v polni meri odobrijo. Društva se pozivajo, da sklicejo **v najkrajšem času svoje izredne glavne skupščine ter sklenejo vstop društva v Sokola kraljevine Jugoslavije.**

Vel. Bečkerek, 11. decembra. r. Starešinstvo banatske sokolske župe v Vel. Bečkereku je na svoji seji razpravljalo o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije. S te seje je bila odposlana starosti ISSS Engelbertu Ganglu naslednja brzojavka:

»Sledeč tvoji izjavi glede zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije je starešinstvo banatske sokolske župe v Vel. Bečkereku na svoji seji dne 9. decembra sklenilo, da ti bo sledilo po potu, ki si nam ga pokazal, in da bo služilo tudi v bodoče v ponos in čast kralju in domovini.

Starešina banatske sokolske župe g. Nikola Bešlić je po seji izjavil novinarjem:

»Naša sokolska organizacija se je morala baš v teh krajih pri svojem nacijonalnem delu boriti s posebnimi težkočami. Zato se Sokoli še prav posebno radujemo, da bomo sako računali odslej na podporo tako močne avtorite, kakor je država. S sokolsko idejo smo ponekod težko prodirali v sela, ker naš seljak ni mogel popolnoma pojmovati velikega preporodnega značaja Sokolstva. Sedaj pa bodo seljaki že iz svoje globoke udanosti do kralja in domovine, iz ljubezni do prvega starešine Sokola kraljevine Jugoslavije, našega prestolonaslednika stopali v sokolske vrste. Na ta način se bo pospešilo razširjenje Sokolstva in jugoslovenstva, a potom njega tudi ojačalo narodno edinstvo. Sokolska ideja bo prešinila ves narod in prišla v zadnji kotiček naše velike Jugoslavije. Veliki pomen in veliko korist tega zakona bo pokazala že bližnja bodočnost in mi gledamo s popolnim zaupanjem v nadaljnji razvoj sokolske misli in ideje na podlagi novega zakona.

Praga, 11. decembra. AA. »Narodni Listi« priobčujejo na uvodnem mestu izjavo bivšega ministra dr. A. Kramerja o novem zakonu, s katerim se ustanavlja Sokol kraljevine Jugoslavije. Pisec ugotavlja, da bo nova organizacija prešinjena s sokolskim duhom in da jo bodo vodili jugoslovenski Sokoli. Z novim zakonom sokolska ideja ni oslabela, marveč se je celo pojačala. — Uredništvo pristavlja s svoje strani pripis, v katerem ugotavlja, da je jugoslovenski kralj pozval Sokole k sodelovanju pri preporodu države in da je zato njihova dolžnost, da se temu pozivu odzovejo v korist naroda in države.

Jugoslavija v francoskem parlamentu

Proračunski referent o naših odnošajih do Italije, Bolgarije in Grčije

Pariz, 11. decembra AA. Poročevalec o proračunu ministrstva zunanjih del poslanec Paganon, se je v svojem poročilu o zunanji politiki dotaknil tudi **italijansko-jugoslovenskih odnošajev in naglašal, da se po ratifikaciji nettunskih konvencij s strani Jugoslavije ni mogelo več dvomiti o njeni dobri volji, da vzpostavi mirne odnošaje z Rimom in da stori vse za izboljšanje napetega položaja.** Čeprav je 27 januarja t. l. prenehala veljati prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Italijo, vendar doslej še noben dogodek ni mogel motiti odnošajev med obema državama. **Kampanja »Giornale d' Italia« glede tozadevne aktivnosti jugoslovenskih iredentističnih organizacij ni našla odmeva v beograjskem in rimskem časopisju kakor se je dogajalo prejšnja leta. Navzlic temu pa to ne pomeni, da bi italijansko-jugoslovenski odnošaji sloneli na tako čvrstih osnovah, ki izključujejo nove preizkušnje.**

V nadaljnjem govoru se je Paganon bavil z bolgarsko-jugoslovenskimi odnošaji in ugotovil, da je incident z dr. Pavelićem poslabšal odnošaje, ki so postali po sklenitvi pirotskih konvencij znosni. Govornik je izrazil nado, da bo uveljavljenju pirotskih konvencij v tem pogledu bolje. Nadeja se nadalje, da bo dosežen sporazum o vseh ostalih vprašanjih, tako da bo zmanjšana možnost spopadov, ki so ogrožali tudi mednarodni mir.

Končno se je govornik bavil z grško-jugoslovenskimi odnošaji in ugotovil, da pomenijo podpisi prijateljske in razsodiščne pogodbe z dne 27. aprila važen dogodek, ki vzpostavlja prijateljske odnošaje med obema državama in izhodišče za novo prisrčno sodelovanje med Grčijo in Jugoslavijo.

Izvozniški kartel med Jugoslavijo, Madžarsko in Rumunijo

Sporazum med izvozniki agrarnih pridelkov je tik pred zaključkom — Pozneje bo razširjen tudi na Bolgarijo

Beograd, 11. decembra n. Vprašanje sporazuma med našimi madžarskimi in rumunskimi izvozniki se bliža svoji končni rešitvi. Izgleda, da bo prišlo do zelo dobrega sporazuma. Tozadevna pogajanja so tik pred zaključkom. Vršilo se še zadnji razgovori z rumunskimi izvozniki, ki doslej niso bili točno obveščeni, zakaj gre. Zatrjuje pa se, da bo tudi z njimi v najkrajšem času dosežen popoln sporazum, tako da bo morda že v 20 dneh podpisan sporazum med izvozniki vseh treh držav. Kakor znano, je glavni cilj tega sporazuma dosega povoljnih cen na mednarodnih tržiščih za poljedelske proizvode. Ta sporazum bi se imel kasneje razširiti tudi na Bolgarijo. Glavni efekt tega sporazuma se bo pokazal pri izvozu koruze iz podunavskih držav. Popoln efekt pa bo viden šele prihodnje leto. Doslej se je dogajala n. pr. anomalija, da je Madžarska izvažala svojo koruzo po Dunavu na Brailo dočim je Češkoslovaška morala kupovati naš pridelek. Ta sporazum ima na drugi strani tudi to nalogo, da omenjene agrarne države zaščitijo svoje interese napram industrijskim državam. Zato je ta sporazum tudi širšega pomena. Zastopniki Udruženja jugoslovenskih izvoznikov so posetili danes v zvezi s tem sporazumom ministra trgovine in ga podrobno informirali o poteku dosedanjih pogajanj z madžarskimi in rumunskimi izvozniki.

Sofijska konferenca

Sofija, 11. dec. AA. Bolgarski listi se bavijo z nadaljnim potekom konference med Jugoslavijo in Bolgarsko, ki je bila prekinjena z nenadno smrtjo predsednika jugoslovenske delegacije Radomira Šaponjića. Listi izražajo nado, da se bodo pogajanja nadaljevala še tekom tega tedna.

Rim, 11. dec. AA. Davi sta prispela v Rim bolgarski zunanji minister Burov in bolgarski minister financ Molov.

V teku dopoldneva sta obiskala italijanskega ministra zunanjih zadev Grandija ter ostala pri njem poldrugo uro. Grandi jima je takoj nato vrnil obisk.

Pravilnik o veterinarskem fondu

Beograd, 11. decembra. č. Danes je stopil v veljavo pravilnik o poslovanju in uporabljanju denarja iz veterinarskega fonda ministrstva za kmetijstvo in vode.

Zakon o administraciji vojske

Beograd, 11. decembra. č. Današnje »Službene Novine« objavljajo zakon o administraciji vojske in mornarice.

Ženeva kronala Matične uspehe

Po triumfu v Grenoblu in Lyonu tudi presenetljivo sijajen uspeh v rezidenci Društva narodov

Ženeva, 11. decembra. d. Po izredno toplem sprejemu in sijajnem uspehu Glasbene Matice v Dijonu so posetili naši pevci obe največji mesti vzhodne Francije, Grenoble in Lyon. Bivanje Matičarjev v obeh teh mestih se je razvilo v tako prisrčne in tako oduševljene manifestacije francosko-jugoslovenskega prijatelstva, da tega tudi po pariških Matičnih triumfih ni mogel nihče pričakovati. Ovacije pevkam in pevcem na docela razprodanih koncertih so bile nepopisne in zbor je moral vedno znova ponavljati in dodajati naše lepe pesmi.

Še bolj presenetljiv in še bolj pomemben pa je triumf Matice v Ženevi, v tem krasnem mestu, ki se mu na vsak korak pozna, da se razvija v prestolico vsega civiliziranega sveta, od kar si ga je izbralo za svoj sedež Društvo narodov.

Matičarji so prispeli v Ženevo včeraj opoldne. Popoldne so si ogledali mesto, zvečer pa so nastopili na svojem zadnjem koncertu v ogromni dvorani, ki si je zagotovila mesto v svetovni zgodovini, ker se v njej vrše plenarne skupščine Društva narodov. Zgodilo se je, česar od razvajene, že povsem kosmopolitsko usmerjene Ženeve ni pričakoval niti največji optimist: ogromna dvorana je bila polna mednarodne in domače publike. In to kritično, rezervirano in razvajeno občinstvo se je ob izvajanju naših pesmi tako razgrelo in navdušilo, da ovacije niso hotele ponehati in da se je moral zbor, ko je bil že odstopil, zopet vrniti in ponovno peti. Ženevski zaključek je tako sijajno kronal uspehov in sadov polno Matično turnejo.

•

Pariz, 11. dec. AA. Ljubljanska Glasbena Matica je poslala ob svojem odhodu iz Francije potom agencije »Havas« francoski javnosti naslednjo zahvalo:

»Ko zapušča gostoljubna tla Francije se »Glasbena Matica« zahvaljuje za topel sprejem, ki ga ne bo mogla nikdar pozabiti in ki ji je bil prirejen od strani oblastev in društev ter zlasti v mestih Niemes, Reims, Nerlbach, Lille, Pariz, Dion, Grenoble in Lyon. Glasbena Matica se čuti srečno, ako je s svojim posetom v Franciji mogla poglobiti prijateljske stike med obema narodoma.«

Matičarji se danes dopoldne vrnejo v Ljubljano

Glasbena Matica se vrne v Ljubljano danes ob 8.30 zjutraj z gorenjskim brzovlakom. Na kolodvoru jo pozdravi občinski svet z županom na čelu. Kdorkoli more, naj se pridruži in pokaže s tem svoje priznanje in svojo zahvalo pevkam in pevcem, ki so ponesli naše ime s toliko častjo v prijateljsko Francijo.

Glasovi o bližnji demisiji Venizelosove vlade

Najresnejši kandidat za novega predsednika grške republike je Zaimis — Preosnova Venizelosovega kabineta

Atene, 11. decembra d. Nenadna ostavka predsednika republike, admirala Konduriotisa, je povzročila zelo globok odmev v vseh grških političnih krogih, ki so imeli veliko zaupanje v starega in preizkušenega državnika.

Danes so se ves dan vršile v predsedništvu vlade dolgotrajne konference grških politikov in članov vlade s predsednikom Venizelosom na čelu o postavitvi kandidata za predsedniške volitve. Največ izgledov za izvolitev ima predsednik senata in bivši ministrski predsednik Zaimis, ki ne pripada nobeni politični stranki. Zaimis je že prevzel na prošnjo Venizelosa začasno predsedništvo republike, katere posle bo opravljal do izvolitve novega predsednika.

Danes zvečer bodo plenarne seje liberalne in republikanske stranke, na katerih bodo razpravljali o tem, da li sprejmejo kandidaturo Zaimisa, za katerega se zelo eksponira predsednik Venizelos.

Še večjo senzacijo ko demisija predsednika Konduriotisa so povzročile vesti med političnimi krogi, da bo namreč **po izvolitvi novega predsednika republike, ki se bo vršila v soboto, najbrž podal Venizelos ostavko svoje vlade ter nato izvršil že dolgo napovedano rekonstrukcijo kabineta.**

Atene, 11. decembra AA. Predsednik grške vlade Venizelos je odklonil kandidaturo za predsednika grške republike. Venizelos smatra, da še ni prišel čas, da bi zapustil vlado.

Pariz, 11. decembra AA. Odstopivši predsednik grške republike Konduriotis je priobčil v današnjih jutranjikih pismo, da je odstopil samo iz zdravstvenih razlogov. Politični krogi smatrajo, da bo iz sedanje vlade izpadel minister Gonatas, kar bo omogočilo poslancem narodne stranke, da se vrnejo v parlament.

Atene, 11. decembra, g. Predsednik republike Konduriotis je izjavil novinarjem naslednje: »Ko sem bil izvoljen za predsednika republike, sem sprejel to izvolitev le na prošnjo vlade. Kdo bo izvoljen za novega predsednika, je še negotovo.«

Francosko-nemški odnošaji

Francija širokogrudno odstranjuje težkoče, ki so nastale zaradi mirovnih pogodb — Preložitev francoskega proračunskega leta

Pariz, 11. dec. AA. Poročevalec o proračunu ministrstva zunanjih zadev, Pagano je podal daljše poročilo o mednarodnem položaju Francije.

V svojem poročilu je poročevalec ugotovil, *da je Francija v svojih odnošajih napram Nemčiji opetovano pokazala širokogrudno razumevanje za pomiritev in za odklonitev težkoč, ki so v zvezi z izvedbo mirovnih pogodb.* Govornik je obžaloval smrt dr. Stresemanna in omenil, s kolikim pomirljivim duhom je Francija nastopala na konferenci v Haagu. Zatem je navajal težkoče, ki jih je imela nadzorstvena komisija, ko je nadzirala, da li Nemčija izvršuje obveze razorožitve. Izpraznitev Porenja gre gladko od rok, a zadržanje prebivalstva napram odhajajočim četam pobija vse tendenčne vesti, ki so jih svojčas sistematično razširjali.

Pariz, 11. dec. AA. Tardieu in Cheron sta imela včeraj sestanek s poročevalci finančnih odborov v senatu in zbornici ter jim obrazložili razloge, zaradi katerih je vlada sklenila preložiti začetek proračunskega leta od 1. januarja na 1. april. Obenem sta raztolmačila kako namerava vlada doseči prihranek v znesku 777 milijonov frankov, da bi na ta način krila primanjkljaj v znesku 750 milijonov, ki je nastal zaradi povečanih izdatkov in znižanja davkov. Radi pospešenega ozdravljenja gospodarske krize bo vlada predložila zakon o publiciteti finančnih podjetij in [illegible]ralni volilni pravici posestnikov gotovih kategorij akcij.

Pariz, 11. decembra o. Francoska zbornica je razpravljala na današnji seji o plači navadnih vojakov. Socijalisti so zahtevali, naj se prejemki redovov podvoje in vrne tozadevni člen vojnega proračuna komisiji.

V imenu vlade je odgovoril finančni minister Cheron, ki je izjavil, da vlada ne more odobriti novih finančnih bremen brez potrebnega kritja. Nato se je priglasil k besedi ministrski predsednik Tardieu, ki je izjavil, **da vlada soglaša s stališčem finančnega ministra in je stavil vprašanje zaupnice.** V tem trenutku je prišlo do bučnega incidenta med Daladierom in generalom Saint Justom. Nastal je v zbornici tak nemir, da je bil prisiljen predsednik prekiniti sejo.

Po otvoritvi seje je zbornica odklonila socijalistični predlog, naj se člen o plači redovov vrne komisiji z 309 glasovi proti 276.

Pristop Zedinjenih držav k haaškemu razsodišču

Washington, 11. decembra o. Kakor poročajo, ne bo ameriška vlada predložila zbornici v doglednem času pristopa Zedinjenih držav k mednarodnemu razsodišču v Haagu. Na vsak način se to ne bo zgodilo pred londonsko pomorsko konferenco.

Senator Watson je svetoval predsedniku Hooverju, naj počaka na izid volitev v reprezentantsko zbornico, prej ko bo predložil zbornici v odobritev tako važno zadevo, ker čaka na rešitev trenotno cela vrsta privatnih zadev. Senator Borah je želel, naj bi se prej odobril novi carinski zakon.

Streljanje v Sofiji

Sofija, 11. decembra AA. Davi o pol 1. je na vogalu Arbanske ulice 5 neznanih oseb streljalo na nekega neznanca. Neki pešec, ki je slučajno šel mimo, po imenu Kazandžijev, je skušal intervenirati, a so ga napadalci pobili z revolverji. Za tem je vsa družba izginila. Motivi tega nočnega streljanja niso znani.

Nazadovanje Nemcev v Gorenji Šleziji

Varšava, 11. decembra o. Pri občinskih volitvah v Gornji Šleziji so Poljaki v 258 občinah dobili 2.600 mandatov. Od teh je dobila vladna stranka 1640 mandatov. Nemci so izgubili napram občinskim volitvam **v letu 1926 tretjino mandatov.**

Ljubljana za kralja in državo

Važna seja občinskega sveta – Ljubljana se bo na čelu slovenskih občin poklonila našemu jugoslovenskemu kralju

Ljubljana, 11. decembra.

Danes ob 5. popoldne se je vršila redna seja ljubljanskega občinskega sveta. Župan dr. Puc je po otvoritvi imenoval za overovatelja zapisnika obč. svet. Mihelčiča in Miklošiča, nato pa je imel pred prehodom na dnevni red naslednji govor:

Govor župana dr. Puca

Predno preidemo na dnevni red, Vam imam poročati o važni in nujni zadevi. Ko se je ustanovila pred enajstimi leti naša država, ki je bila plod neštetih žrtev, za katero se je prelilo morje krvi in je na tisoče rodbin se pogubilo od vojnih grozot, od lakote, bolezni, v ječah in prognanstvu, ko je naš narod po sto- in stoletnem robovanju postal svoboden, mu je bilo tudi dano na prosto voljo, da si uredi državo po mili volji, tako da bi bili vsi zadovoljni in srečni. Deset let je prešlo v pričakovanju, da se to zgodi. Toda mi smo videli, da se je teh deset let izgubilo v brezplodnem strankarstvu, da so bratje pozabili na to, da so bratje, da se je narod začel sovražiti med seboj, da so ostala mrtva brezmejna bogastva naše domovine, ker smo se izkazali nesposobni, da bi jih dvignili in uporabili v javni blagor. Mi nismo napredovali, ampak nazadovali in naš ugled je padal na znotraj in na zunaj. **Takrat se je dvignil naš kralj (Živahni vzkliki: Živel kralj!) in z odločno gesto in besedo povedal, da tako ne gre dalje. Presenečen je narod poslušal velike besede in z veseljem je videl odločna dejanja.** Kajti sam je spoznal, da je bil morda zadnji čas, ako smo hoteli zavreti voz, ki je drčal že skoro nevzdržno navzdol. (Odobravanje.)

Ko smo gledali, polni zaupanja v vzvišeno osebo našega vladarja, prerojevalno delo v naši državi, ko smo videli v vseh panogah resno voljo, odpraviti strankarstvo, plemenske mržnje, zlorabo, so se začeli porajati na tihem glasovi, da narod ni solidaren. Naši sovražniki so pri vsaki priliki govorili tako in s tem skušali škodovati našim interesom. Zato smo bili pretekli mesec **nadvse prijetno presenečeni in vzradoščeni, ko se je naenkrat dvignil bratski nam Zagreb ter v najodločnejših besedah poudaril v imenu Hrvatstva, da so vse te vesti laž in da so Hrvatje zvesti načelu edinstva naše države in našega naroda ter zvesti svojemu kralju.** (Vzkliki: Živel Zagreb! — Ploskanje.) Odmev teh besedi po vseh hrvatskih občinah je pokazal, kako prav je imel Zagreb, ko je govoril v imenu vseh Hrvatov, in mi, ki ljubimo in čislamo bratski nam Zagreb, smo bili veseli iz vsega srca navdušenja, ki smo ga videli pri tej manifestaciji. (Tako je!)

A navdušenje se je prijelo tudi nas samih. Mi Slovenci smo res najmanjši izmed treh bratov, **a morda je baš zaradi tega ljubezen naša do skupne domovine največja.** Pokazali smo to že opetovano in če bo treba, bomo to pokazali tudi še drugače (Odobravanje), če bo treba tudi z orožjem v roki in radi bomo dali domovini na razpolago kri in premoženje. In če manifestira danes za svojega kralja vsa država, če vse banovine izražajo svojo vdanost kralju ter odobravajo odločbe od 6. januarja in 3. oktobra, je potrebno, da tudi **mi Slovenci jasno in vsemu svetu povemo, da smo solidarni s Srbi in Hrvati in da smo vdani svojemu kralju.** (Burno odobravanje.) V enajstih letih obstoja naše države Slovenci nismo našli prilike, da pohitimo v Beograd in se poklonimo svojemu narodnemu kralju. Mislim, da je sedaj **prišel čas, da sledimo vzgledu Zagreba in drugih delov naše države, da to popravimo.** (Odobravanje.) **Mesta, trgi in občine, ki predstavljajo danes pravo zastopstvo Slovencev, naj izrazijo svojo globoko zahvalo in ljubezen kralju, ki danes odloča o bodočnosti Jugoslavije in ki je naš up in naša nada!** (Živahni vzkliki kralju in Jugoslaviji.)

V trdni veri, da boste potrdili moj korak, sem se že obrnil na slovenska mesta, trge in večje občine ter županske zveze, da se priključijo deputaciji, ki pojde v Beograd poklonit se našemu kralju. Z veseljem lahko ugotovim, da sem v par dneh dobil pritrdilne in navdušene odgovore iz naslednjih krajev: Kranj, Ptuj, Tržič, Bled, Litija, Krško, Jesenice, Trbovlje, Brežice, Šoštanj, Celje, Kamnik, Ruše, Dolenji Logatec, Novo mesto, Žiri, Celje okolica, županska zveza Maribor, Domžale, Slovenjgradec, Rogaška Slatina, Sv. Lenart, Stari trg, Cerknica, Ljutomer, Maribor, Lož, Rajhenburg, Mozirje, Ribnica, Laško, Vrhnika, Vič, Prevalje, Škofja Loka, Marenberg, Radeče, Sodražica, Slatina - Radenci, Kočevje, Vel. Lašče, Št. Vid nad Ljubljano, Moravče, Stara Loka, Grosuplje, Kranjska gora, Horjul, Slov. Bistrica, Šmartno pri Litiji, Mengeš, Planina, Ježica, Vojnik, D. M. v Polju, Murska Sobota, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Žužemberk, Konjice, Toplice, Zagorje, Rogatec, Ormož, Šmihel - Stopiče, Železniki, Gornji grad in Motnik, od obeh županskih zvez v Ljubljani in Mariboru in od Zveze trgov in zdravilišč v Ptuju. Že iz teh prijav je razvidna enodušnost v mišljenju cele Dravske banovine in lahko porečemo, da bomo govorili v Beogradu v imenu cele Slovenije. Vas, gospodje občinski svetniki pa prosim, da stopite na čelo te manifestacije ter odobrite moje dosedanje ukrepe.

Govor župana dr. Puca, ki so ga poslušali občinski svetniki svoje, je bil ob koncu sprejet z navdušenim in dolgotrajnim odobravanjem ter vzkliki Nj. Vel. kralju.

Govor obč. svet. Tavčarja

Nato se je dvignil obč. svet. Ivan Tavčar in izvajal m. dr.:

Na predlog gospoda župana navdušeno pristajamo, saj izpolnjujemo s tem le svojo srčno dolžnost, da izrazimo svojo vdanost in ljubezen viteškemu kralju, velikemu predstavniku in vodniku naše lepe domovine.

Z zgodovinskim kraljevim aktom z dne 6. januarja smo pričeli živeti novo državno življenje. Brez posrednikov se izživlja med narodom kraljeva odločna in neupogljiva volja: privesti narod iz morečih in razruvanih političnih zablod v srečnejšo in bolišo bodočnost. Vsak dan smo bolj uverjeni, da predstavlja prav njegova zanosita zamisel bodoče ureditve države, ključ do kulturnega, gospodarskega in socialnega razmaha vseh edinic našega naroda. Hvaležni smo svojemu kralju, da nam je vrnil ono enotno bratsko in veliko Jugoslavijo, za katero so umirali junaki na Kosovem in na Kajmakčalanu, v ječah in taboriščih.

S poklonitveno manifestacijo ne izrazimo samo, da smo brezpogojno in enodušno vdani svojemu velikemu kralju, ampak poudarimo tudi zopet ponovno svojo neomejeno ljubezen do domovine, pripravljeni braniti jo pred vsakterim sovražnikom. Živel kralj! Živela Jugoslavija! (Viharno odobravanje in klici: Živel kralj!)

Govor prof. Jarca

Za obč. svet. Tavčarjem je govoril obč. svet. prof. Evgen Jarc, ki je izvajal:

Z navdušenjem se pridružujemo predlogu župana. 11 let je, odkar smo se otresli jarma tujega gospodstva. 11 let je za razvoj naroda sicer kratka doba, lahko pa tudi odločilna.

V vseh teh letih so bile oči naših sosedov obrnjene proti nam. Ali postane ta nova tvorba stalen faktor, ki ga bo treba upoštevati v evropski politiki, ali smo se ti »Balkanci« res naučili stati na lastnih nogah in si sami vladati, ali pa smo le umetna slučajna tvorba, ki je nezmožna, da bi trajno živela in bo razpadla sama ob sebi.

Narod kot tak je to preizkušnjo prestal. Moč državne ideje je bila tako velika, da je država ostala kljub pojavom v njenem notranjem življenju, ki bi utegnili prej ali slej postati nevarni njenemu obstoju. Vendar pa na teh prvih 10 letih našega državnega življenja ne moremo biti ponosni. Demokracija, v kateri smo živeli, je bila psevdodemokracija. Videli smo skrajno nestrpnost in zagrizenost. Na parlamentarni tribuni sta zavladala pest in revolver. Pri nas je vladala diktatura političnih strank, nasilje in sovraštvo sta obeleževali našo demokracijo. Imeli smo persekucijo uradništva, izmenjava garnitur je sledila druga drugi. Vse to je bilo izrodek te psevdo - demokracije.

Ta gordijski vozel je bil presekan po modri odločbi našega vladarja Nj. Vel. kralja. Mi vemo iz njegovih besed in dejanj, da naj iz tega prehodnega stanja izide nova, čista in prava demokracija. Država je danes na potu, da se trajno konsolidira. Zavedamo se tega zlasti Slovenci, ki jim je šlo za vse. Geopolitično smo mi Slovenci od treh strani izpostavljeni zunanjemu pritisku. Za nas pa je možnost življenja dana le v tej državi. Le v Jugoslaviji in nikjer drugod!

Naj bo Nj. Vel. kralju današnja manifestacija dokaz, da so v tem občinskem svetu možje, ki visoko cenijo njegovo veliko delo in ki mu žele, da bi obdan od ljudi, ki mu bodo najboljši svetovalci, dovedel to delo do končne blaginje Jugoslavije.

Tudi ta govor je bil sprejet s splošnim odobravanjem, nakar je bil županov predlog, da se odpošlje v Beograd poklonitvena deputacija, soglasno sprejet.

Počastitev Clemenceauja

Nato je župan dr. Puc počastil pokojnega velikega francoskega državnika Georgesa Clemenceauja z naslednjimi besedami:

V ponedeljek, dne 25. novembra 1929. zjutraj je izdihnil svojo veliko dušo bivši ministrski predsednik francoske republike Georges Clemenceau, eden največjih mož Francije in velik prijatelj našega naroda. Vse svoje življenje je posvetil delu za svoj narod in svojo domovino. Hud in neizprosen je bil v borbi, nepopustljiv v načelih in prizanašanje ni bila njegova lastnost. Prijelo se ga je ime »tiger«. Njegov duh in njegov lepi značaj, njegova nenavadna odločnost in sila, ki je niti starost ni mogla zmanjšati, so ga vodili od zmage do zmage in v svetovni vojni je bil eden prvih, ki so z živo in pisano besedo zbujali energijo francoskega plemena in v najtežjih dneh obdržali vero v končno, popolno zmago. Ko je v tretjem letu svetovne vojne prevzel krmilo Francije, je napravil kmalu konec omahovanju, neveri in obupu ter vrnil v francoske vrste zaupanje in odločnost.

Ves kulturni svet se v pieteti klanja manom velikega državnika, zlasti se ga pa moramo spominjati mi Jugosloveni, ki ga moramo prištevati med one, ki so nam pomagali, da smo dosegli osvobojenje in ujedinjenje. Slava mu!

Županov govor so poslušali občinski svetniki stoje ter se pridružili soglasno njegovemu vzkliku: »Slava«!

Zahvala Glasbeni Matici

Župan dr. Puc je nato omenil, da je turneja Glasbene Matice po Franciji najsijajneje uspela. Po njeni zaslugi je naša slovenska pesem našla ljubeznjiv sprejem v najkulturnejši in najstarejši državi sveta, v Franciji. To mora biti v ponos ne samo Slovencem in Jugoslovenom sploh, temveč predvsem še domačemu mestu Glasbene Matice, naši beli Ljubljani. Mi se moramo zahvaliti Glasbeni Matici, ker nas je proslavila v svetu, kajti njena slava je naša slava in njen uspeh je naš uspeh. *Glasbena Matica se vrne v Ljubljano jutri ob 8.30 zjutraj in zato prosim občinski svet*, je zaključil župan, naj se udeleži sprejema naših pevk in pevcev v polnem številu.

Poročila finančnega odseka

Ko je bil položil svečano zaobljubo novi ljubljanski meščan g. Fran Wissian, je v imenu finančnega odseka poročal njegov načelnik obč. svet. *Ivan Tavčar*. Rešene so bile razne pritožbe proti odmeri prirastkarine, večinoma odklonilno. Za odkup sveta dr. Mühleisna v svrho regulacije Pražakove ulice se porabi del 7milijonskega regulacijskega posojila. Regulacija Pražakove ulice se bo izvršila prihodnje leto. K stroškom za regulacijo Malega Grabna, ki so proračunani na 70 tisoč dinarjev, bo mestna občina prispevala 15 400 Din.

Poročila gradbenega odseka

Rešene so bile razne prošnje za stavbna dovoljenja, pritožbe proti odredbam mestnega gradbenega urada itd.

Med drugim je poročevalec prof. Jarc omenil prošnjo državnega Higijenskega zavoda za stavbišče šolske poliklinike. Po raznih komisionelnih ogledih se je ugotovilo, da je bil najbolj primeren prostor za stavbo poliklinike ob Vojvode Mišiča cesti na parceli, ki je last Lihtenturnovega zavoda. Predlog gradbenega odseka je bil tem smislu sprejet.

Plečnikov načrt za regulacijo Ljubljane

V daljšem ekspozeju je nato prof. Jarc očrtal važnost in pomen Plečnikovega načrta za regulacijo severnega dela Ljubljane. Načrt je okviren ter zasnovan za dobo desetih let. Glede finančnega efekta je omenjal, da bi bilo potrebno za izvršitev načrta okoli 9 milijonov dinarjev.

Obč. svet. Ivan Hribar se je izrekel za načelno odobritev načrta ter apeliral na župana, da uvede akcijo za razširitev mej ljubljanske mestne občine, ker je to vprašanje v tesni zvezi z izvedbo načrta. Občinski svet je v načelu odobril načrt prof. Plečnika.

Avtobusi in občinske ceste

Poročevalec je nato pojasnjeval stališče mestne občine glede tlakovanja, razširjanja in vzdrževanja občinskih cest. Največji sovražniki občinskim cestam so težki avtomobili, zlasti avtobusi. Mestni dohodarstveni urad je ugotovil, da se vrši po glavnih mestnih cestah dnevno nad 3000 ton prometa. Zato priporoča odsek prepoved uporabe polnogumijastih ali železnih koles pri avtomobilskih vozilih. Kolesa se morajo izmenjati v teku šestih mesecev.

Pragmatika mestne hranilnice

Poročevalec personalno-pravnega odseka g. Urbančič je poročal o prošnjah za sprejem v občinsko zvezo proti plačilu taks. Sprejetih je bilo devet oseb, odklonjeni sta bili dve prošnji. Sprejem brez plačila taks je dovoljen 72 osebam, a 66 osebam je bil odklonjen, ker še niso zadostile zakonitim predpisom.

Poročevalec je dalje poročal, da je odsek proučil vprašanje službene pragmatike uradnikov Mestne hranilnice, ki je bila izdelana na podlagi kompromisa. Odsek stavi za odobritev pragmatike dva pogoja, ki se nanašata na rodbinske doklade in na množitev uradnic zavoda. O pragmatiki se je razvila daljša debata, v kateri so govorili za sprejem obč. svet. dr. Jerič, Fran Rupnik in dr. Vinko Gregorič, dočim je obč. svet. Ivan Hribar predlagal nekatere spremembe. Njegovi predlogi so bili odklonjeni, službena pragmatika in pokojninski pravilnik za nameščence pa z večino glasov sprejeta.

Občinski svetnik Josip Turk je vložil predlog za izpopolnitev gasilstva in gasilnega orodja v Ljubljani, obč. svetnik Ivan Daks predlog za delni odpis pri plačevanju občinske doklade pri uvozu vina, inž. Anton Dietrich pa predlog o preskrbi primernega terena za zgraditev industrijskih objektov.

Nato je bila javna seja ob 8.45 zaključena, tajna seja pa se vrši v petek ob 6. zvečer.

Trifkoviću gre bolje

Beograd, 11. dec. r. Kakor smo že javili, je znanega bivšega radikalskega voditelja Marka Trifkovića, ministra v p. zadela kap. Njegovo stanje je bilo sprva zelo resno. Sedaj pa so zdravniki že večji optimisti. Stanje Marka Trifkovića se je zadnje dni znatno zboljšalo in zdravniki upajo, da bo okreval. Bolnik je trajno dobro razpoložen. V njegovi bližini so samo njegovi najožji sorodniki, ker so zdravniki zabranili vsake obiske, da bi bolnika ne vznemirjali.

Pogajanja s Francijo

Beograd, 11. dec. AA. Francoska vlada je preko svojega poslanika v Beogradu predlagala našemu ministrstvu zunanjih zadev izpremembe nekaterih postavk v trgovinski pogodbi, ki je bila sklenjena med našo državo in Francijo v prvi polovici l. 1928. Po sestanku strokovnjakov ministrstva zunanjih zadev, trgovine in industrije ter financ je bilo sklenjeno, da so ta pogajanja mogoča. Za predstavnike naše vlade, pri pogajanjih sta določena dr. Miroslav Janković, direktor konzularnega oddelka v ministrstvu za trgovino in industrijo, in dr. Milan Todorović, profesor vseučilišča v Beogradu.

Jugoslovenska rečna plovitba

Beograd, 11. decembra. AA. Minister prometa inž. Lazar Radivojević je odredil, da se bo odslej imenovala direkcija za rečno plovbo »Jugoslovenska rečna plovitba«.

Napredovanje g. Fotića

Beograd, 11. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je imenoval za izrednega poslanika in opolnomočenega ministra v Moskvi v 2-I. Konstantina Fotića, generalnega poštičnega direktorja v ministrstvu zunanjih poslov, doslej v 3-I. (G. Fotić ostane še nadalje na svojem dosedanjem položaju v Beogradu, ker diplomatske zveze med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo še niso vzpostavljene. Op. ur.)

Špansko-jugoslovenska trgovinska pogodba

Madrid, 11. decembra AA. Španska vlada je podpisala konvencijo o trgovini in plovidbi z Jugoslavijo.

Hmeljski trg

Žatec, 11. decembra. h. Tendenca zelo čvrsta. Zelo živahno povpraševanje kolikor v Žatcu, toliko na deželi. Cene čvrste od 475 do 725 Kč.

Zakaj je bil Predavec aretiran

Neresnične vesti v inozemstvu — Uradne ugotovitve o nerednostih, ki so imele za posledico aretacijo

Beograd, 11. decembra. AA. Povodom vesti, ki so se pojavile v inozemstvu v zvezi z aretacijo Josipa Predavca v Zagrebu, je bilo na merodajnem mestu ugotovljeno, da ne gre za kakršnokoli politično preganjanje. Konkurz nad Zadružno seljaško banko je bil otvorjen po prvostopni sodni oblasti v Zagrebu zaradi prezadolžitve in insolventnosti zavoda, kar je ugotovil tudi likvidacijski odbor banke. Aretacija Predavca je nujna posledica kazenske preiskave za dejanja prevare, ki je kazniva za to, ker je Predavec kot upravnik Glavne seljaške zadruge koncem meseca decembra 1928., ko je bila Glavna seljaška zadruga že prezadolžena, izvedel fingirano združitev s Seljaško banko. Na podlagi lažnega imovinskega stanja, je dal vpisati v knjige Glavne seljaške zadruge izmišljene upnike in dolžnike. Nadalje je dal odstraniti oziroma uničiti trgovske knjige Glavne seljaške zadruge, da bi s tem prikril pravo stanje blagajne.

Zagreb, 11. decembra n. Upravitelj konkurzne mase Hrvatske seljačke banke dr. Boško Radošević je danes glede krivde Josipa Predavca, ki je bil, kakor smo že včeraj poročali, aretiran, izjavil novinarjem: Dr. Predavec, ki je bil glavni voditelj Hrvatske seljačke banke, pravi sedaj, da je vstopil v banko, ko je bila že pasivna. Iz te propadle banke pa si je dal nakazati tekom let na račun posojil znesek 823.100 Din. Tega svojega dolga pa ni osigural z vknjižbo. Banka je docela proti svojim pravilom financirala tudi neko fino gosposko trgovino v Zagrebu, ki prodaja samo svilo in druge luksuzne predmete. V to trgovino je vtaknila banka 580.000 Din. Neki trgovini v Beogradu je bil prav tako proti pravilom dovoljen kredit v znesku 188.771 Din. Ta trgovina je sedaj v konkurzu in je ta denar popolnoma izgubljen.

Priprave za revizijo soc. zakonodaje

Deputacija gospodarskih zbornic pri ministru socialne politike — Pri sestavi novih zakonov bodo sodelovali zastopniki delojemalcev in delodajalcev

Beograd, 11. decembra p. Deputacija zastopnikov gospodarskih zbornic, v kateri je bil tudi tajnik ljubljanske zbornice za TOI, g. Ivan Mohorič, je posetila danes ministra za socialno politiko dr. Drinkovića ter mu izročila elaborat, ki so ga sestavile gospodarske zbornice glede revizije zakona o zaščiti delavcev, o zavarovanju delavcev in o inspekciji dela. Ta elaborat, ki vsebuje pripombe gospodarskih krogov k obstoječi socialni zakonodaji, bi morale gospodarske zbornice prvotno predložiti že 15. novembra. Na njihovo prošnjo pa jim je bil rok podaljšan do 10. decembra. Pri tej priliki je deputacija prosila ministra, naj pozove v komisijo za revizijo socialne zakonodaje tudi zastopnike delodajalcev. Minister socialne politike je izjavil, da je, kakor je bil doslej, tudi sedaj voljan, da gre gospodarskim krogom kar najbolj na roko, da pa mora njihove zahteve spraviti tudi v skład z zahtevami delavstva. V ministrstvu je že sestavljena komisija strokovnjakov, ki bo najskrbneje proučila vse dostavljene pripombe, predloge in resolucije ter sestavila na podlagi tega načrt, ki mora odgovarjati stvarnim potrebam našega gospodarstva in interesom delavstva. Ko bo ta načrt gotov, bo ministrstvo pozvalo delodajalske in delojemalske zbornice, da določijo svoje delegate, ki bodo nato sodelovali pri sestavi definitivnega načrta posameznih zakonov.

Osnove novega vinskega zakona

Zakon stremi po izboljšanju kvalitete vin, onemogoča ponarejanje in naj pospešuje izvoz vina

Beograd, 11. decembra. n. Včeraj je bil sankcijoniran novi vinski zakon. Vaš dopisnik se je glede na to obrnil na načelnika ministrstva za poljedelstvo dr. Veljo Stojkovića, glavnega sotrudnika pri sestavi tega zakona in ga prosil za pojasnila o tem, za naše gospodarstvo zelo važnem zakonu. Dr. Stojković je izjavil:

Novi vinski zakon je bil včeraj podpisan in bo danes objavljen. Poleg zakona je bil sestavljen tudi obsežen pravilnik, ki tolmači in dopolnjuje razne določbe zakona samega. Ni dvoma, da se bo vpliv novega zakona čutil že v najbližji bodočnosti in to v raznih smereh. Zakon ima namen, da pospeši in dvigne naše vinogradništvo, da pobija ponarejanje vina in da dvigne izvoz našega vinskega pridelka v inozemstvu. Zakon dovoljuje uporabo raznih sredstev za zboljšanje kvalitete in trpežnosti vin, ki se dajo doseči z modernimi tehničnimi pripomočki. Istočasno, ko regulira uporabo teh sredstev, tudi najstrožje zabranjuje njihovo zlorabo, ki bi bila škodljiva zdravju in slovesu naših vin. Določbe zakona so tako stroge, da se lahko pričakuje, da bo v bodoče ponarejanje vin docela izključeno. S tem pa bo tudi podano jamstvo, da bomo imeli izključno zdrava in dobra vina, ki si bodo lažje krčila pot v inozemstvo, kakor doslej. Na producentih in vinskih trgovcih samih pa je največ ležeče, da bo novi zakon rodil uspehe, ki jih pričakujemo. Novi zakon jim nudi pota in sredstva, da se dvigne naše vinarstvo na ono stopnjo, ki ga po kvaliteti svojih vin zasluži in ki bo zares lahko postalo vir narodnega blagostanja.

Težave nemške vlade s finančno reformo

Znižanje zemljiškega in industrijskega davka — Nezadovoljstvo socijalistov s predlagano finančno reformo

Berlin, 11. decembra, d. Največje težave povzroča nemški vladi sprejem in izvedba po finančnem ministru Hilferdingu predlagane finančne reforme, ki predvideva važne ukrepe za gospodarsko ozdravljenje Nemčije.

Po tem načrtu bo postopno znižana dohodnina v treh etapah do leta 1933. s tem, da se bo zvišal minimum neobdavčljivih dohodkov od 5000 na 20.000 mark; zemljiški davek bo znižan za 10 odst., industrijski pa kar za 20 odst.

S predlaganim načrtom so zadovoljni poslanci nemške ljudske in demokratske stranke ter del centruma, dočim pa so levičarsko razpoloženi socijalistični poslanci odločno proti tej reformi, ker menijo, da ne bodo prihranki, nastali zaradi izvedbe Youngovega načrta, dovoljevali tolikega znižanja davkov.

V poslanskih klubih se vrše živahne seje, na katerih pojasnjujejo poslanci svoja stališča. Socijalistični poslanci zahtevajo od vlade, na raje uporabi presežek prihrankov pri izvedbi Youngovega načrta za povišanje brezposelne podpore, kakor pa za znižanje že itak ne posebno visokega industrijskega davka. Proti temu pa je odločno nemška ljudska stranka, ki pod nobenim pogojem ne pristane na povišanje brezposelnih podpor. Proti nameravanemu povišanju davkov na tobak in alkohol pa je zopet bavarska ljudska stranka, češ da bo v primeru predložitve tega povišanja glasovala proti vladi.

Kljub temu smatrajo, da bo državni kancelar Franken Müller našel kompromisno rešitev, na katero bodo pristale vse stranke vladne koalicije. Na vsak način pa bo vlada zahtevala od tej priliki zaupnico, kar se v nemškem parlamentarnem življenju le redko kdaj zgodi.

Berlin, 11. decembra, o. Poslanci, ki so izstopili iz nacijonalistične stranke, so ustanovili v nemškem državnem zboru svoj klub.

Povodnji v Angliji

London, 11. novembra o. Položaj v dolini Temze je še vedno zelo resen in oblasti so odredile vse potrebno, da preprečijo katastrofo. Obrambni nasipi ob Temzi so bili pri Grosvenorju znatno ojačeni. Ob gornji Temzi je mesto Maidenhead popolnoma pod vodo. Ista usoda je zadela bližnje vasi. V Yorkshireju, Fordshireju, Montgomeryshireju in v Somersetu je veliko ozemlja pod vodo in na stotine oseb je ostalo brez strehe.

Nova španska ustava

Madrid, 11. decembra. o. Meseca januarja se sestane španska narodna skupščina, ki bo razpravljala o načrtu ustavne reforme. Kongres in senat se bosta sestala 13. septembra 1930.

Svetovna umetniška razstava v Sevilli

Pariz, 11. decembra AA. d. »Havas« poroča iz Madrida, da je španska vlada sklenila prirediti spomladi leta 1930 veliko svetovno umetniško razstavo v Sevilli.

Sreča voznika v nesreči

Sremska Mitrovica, 11. dec. AA. Orijentni ekspres je včeraj ob 18 uri pri km 69.980 med Rumo in Vognom povozil kmečki voz. Oba konja sta bila ubita, na vozu, ki je zdrvel s proge, ni dosti škode, a vozniku, ki je ležal pijan na vozu, se ni nič zgodilo. Vlak je po 9 minutni zamudi nadaljeval vožnjo. Preiskava je v teku.

ačekj udmgf umfh umfh bfmslkh bfsk bfsk

Visoka globa za neplačano trošarino

Beograd, 11. decembra. t. Delniška družba »Drina« v Prištini je bila obtožena, da je velike množine benzina, ki ga je kot graditeljica jadranske železnice uvažala pod posebnimi ugodnostmi, prodajala dalje privatnikom. Preiskava je ugotovila, da družba ni vodila predpisanih knjig o potrošnji benzina. Finančna oblast je kaznovala družbo z globo 550.000 Din.

Zanimiva filmska premijera

Kino Matica v Ljubljani je sinoči aranžiral slavnostno predstavo povodom prvega izvajanja svetovnoznanega filma »Žena na mesecu«. Zanimanje občinstva je bilo tako ogromno, da je bila predstava že popoldne razprodana. Saj pa pomenja ta film slovitega režiserja Fr. Langa res pravo senzacijo, ki se obnavlja po vseh mestih sveta, kjerkoli se film na novo predvaja. Vsebina tega resničnega velefilma je znana. Za osnovo ji služi ideja poleta na luno, poleta skozi vsemirje, ideja, ki se nam ti danes še fantastična, ki pa bo morda jutri že uresničena.

Pred predstavo je imel pisatelj Ivan Lah kratek, zanimiv in živahen nagovor, v katerem je opozoril na veličino v filmu obdelane ideje. Občinstvo se mu je zahvalilo z burnim aplavzom. Film sam je na viški tudi v tehničnem oziru, njegov vtis pa je še povečala spremljajoča fantastična godba, izborno izvajana po pomnoženem orkestru pod vodstvom prof. Cvetkove. Uspeh prve predstave je bil zato vsestranski.

Naši kraji in ljudje

Povratek naših Matičarjev v domovino

Slika pevskega zbora Glasbene Matice

ki jo je prinesel ugledni švicarski list »Tribune de Genève« na dan koncertnega nastopa v Ženevi. — Matičarji prispejo v Ljubljano danes ob 8.30 zjutraj. Pozivamo Ljubljančane, da v mnogobrojnem številu pohite k sprejemu zbora, ki je ponesel v svet lepoto naše pesmi in žel zmagoslavne triumfe.

Na zborovanju westfalskih Slovencev

Štiri lepa zborovanja v enem dnevu — »Slovenci smo in ostanemo!« — Veliko zaupanje v domovino

Recklinghausen, 9. decembra

Minula nedelja je bila zborovalni praznik vestfalskih in porenjskih Slovencev, včlanjenih v Zvezi jugoslovenskih delavskih in podpornih društev. Običaj je namreč tak, da se takoj prvo nedeljo po glavni skupščini (konferenci) Zveze vrši občni zbor vsakega posameznega društva, na katerem njegov predsednik podrobno poroča o vseh razgovorih in sklepih delegatov na konferenci. S predsednikom Zveze g. Pavlom Bolho sva se od jutra do večera udeležila štirih takih zborovanj na najrazličnejših krajih. Dan je bil poln truda, naglice, spontanosti, po vrhu še močno vetroven, ker segajo krila burje, ki divja zadnji teden na evropskem severozapadu, tudi v vestfalsko in porenjsko ravnino. — toda cel koš sem nabral prijetnih spominov in neizrekljivo lepih presrčnosti v družbi naših rojakov.

Iz Recklinghausna do Buer-Hassla, kjer se je vršilo prvo zborovanje tamošnjega društva, traja vožja z jutranjim vlakom in nato še s tramvajem daleč ven izpred kolodvora v kolonijo, dobro uro. Društvo ima svoje prostore v tamošnji gostilni, ki je prostorna in ima več lepih dvoranic za društvena zborovanja in klubske sestanke. V pivnici visijo po stenah oglasne table najrazličnejših organizacij, počenši od kluba gojiteljev golobov-pismonoš do najradikalnejše klape komunističnih »Freigeistov«. Za vse je dovolj prostora pod streho Grümmerjeve restavracije, nihče nima nad drugim spotike in gostilničar nima z njimi nobene druge brige, kakor da vljudno določa razpored glede zborovalnih prostorov in poskrbi za dobro postrežbo s pivom, čajem, kavo ali — posebno v dopoldanskih prilikah z lahko žitno žganico (»Doppelkorn«).

V Buer-Hasslu vodi društvo Korun, zelo mirna duša, invalid zaradi bolehnosti v svojih najlepših moških letih. In vendar tudi njemu, ki nikomur ne stori nič žalega, ni bilo prizanešeno v tistih žalostnih časih, ko je bila proti članom Zveze vprizorjena silovita kampanja. Javno v cerkvi je bil proglašen za »brezverca«. Zakaj? Zato ker je propagiral »Domovino« . . . Bog se usmili.

Starosta med člani društva je 70-letni Žagar iz Šoštanja, odkoder se je izselil že pred 50 leti. Lani mu je umrla žena in zdaj samotari kot penzionist z mesečnimi 53 markami. Pa je zaveden in neupoglijiv. Tako lepo še govori po domače, počasi, po šoštanjsko, kakor so govorili naši šaleški očetje:

— No, kok je pa še kej v domačih krajih. Boh vé, jaz rajtam, de bom še težko kédaj v domovini . . .

Boh vé . . . Sam se še komaj spominja tega in onega starega rojaka, ki je že davno pod zemljo. Pol stoletja je sivolasi Žagar v tujini, doma se je vse spremenilo, a on na tujem išče svojo pravico: ima ustanovno pismo, s katerim je njegov davni ded leta 1732. ustanovil »štiftungo« in položil 2000 zlatih goldinarjev, da bi jih uživali pozni potomci. A za »štiftungo«, ki bi danes predstavljala lep kapital, ni sledu in stari Žagar ne dobi odgovora, naj piše kamor hoče . . .

Na sestanku v Buer-Hasslu je predsednik Zveze Pavel Bolha učinkovito poročal, kakšne pravice so naši izseljenci pridobili z novimi konvencijami. V sobi je bilo tudi nekaj članov društva Sv. Barbare in esterajharjev iz »Volksbunda«. Mazno so sledili izvajanjem govornika. Ali se je v njih zdramila kaka iskra pod sivim pepelom brezdomovinstva in zablode, — kdo bi vedel? . . Treba je bilo nadaljevati pot v Dorsten, kjer je bil sestanek napovedan za 11. uro.

Na severni periferiji westfalske industrije

Ob krasno asfaltirani ravni cesti teče cestna železnica. Skozi stranske vasi, mimo vzorno urejenih kmetij, mimo nedoglednih poljan, prerezanih tu in tam samo s kakim kanalom v globino in bornim gozdičem v višino nas pelje tramvaj uro daleč na periferijo vestfalske industrije. Kje so za nami visoki dimniki. Daleč stran smo že od industrijskih središč, zopet v kmečki svobodi. Dorstenski rudnik »Fürst Leopold« je najseverneiši. Iz starinskega mesteca vodi cesta četrt ure daleč v kolonijo. Kakor rudnik sam, je tudi kolonija posebno moderno urejena. Hiše so pravcate vile z ograjenimi vrtovi.

Za velikansko okroglo mizo v društvenem lokalu v »Gemeindegasthausu« je zbrana slovenska družba. Društvo, ki ga vodi imponujoči, brkati in razumni Florijan Tepež, je eno najbolj skladnih, z izvrstno razvito tovariško družabnostjo. Ima 20 zvestih članov, ki pa držijo vkup od najstarejšega penzionista do najmlajšega rudarja, ki se je tu rodil in mu materinščina dela še hude preglavice. Sami šaljivi očanci so tukajšnji invalidi, rudniški dosluženci. Jakob Skobe iz litijske okolice je tu že 40 let. Miha Korošec iz Braslovč takisto že 35 let in Fran Kopač iz Zasavja le kako leto manj. Pa so še drugi. Ali se bo kdo izmed njih vrnil v domovino, uživat staro rento, s katero se tu ne da izhajati? Morda . . . Težko . . . Selitev, pomanjkanje stanovanj v domovini, vse te nevšečnosti padejo v pomislek. Vendar bi še vsaj enkrat po dolgih letih obiskali domače kraje. Vidno ginjeni poslušajo poročilo, kako lepo so bili letos sprejeti vestfalski izletniki, in vsi menijo:

— Ko bi se vsaj tudi za nas našel kak denar, da bi prihodnjič šli poleg!

Da, ko bi se našel! A se ne najde! In tako životarijo tukajšnji staroupokojenci s pokojnino svojih 40—50 mark mesečno, da je naravnost čudno, kako še v nekaterih temperament in šegavost preganjata mrkost in bridkosti starih let.

Zapuščena slovenska mamka

K vsemu temu vam bom zdajle povedal zelo, zelo žalostno zgodbo.

Takoj po kosilu smo Tepež, njegov sin, Bolha in jaz obiskali v Dorstenu v bolnici staro bolehno rojakinjo. Ni še bil čas obiska, toda nemške usmiljenke so napram tujcu posebno ustrežljive in predstojnica nam je kar mimogrede določila spremljevalko, da nas povede po pedantno snažnem hodniku in stopnišču v prvo nadstropje. Takoj za vrati v prostrani bolniški sobi leži vsa zapuščena in revna osemdesetletna vdova Marija Rotičeva, — bolniška tabla nad posteljo jo označuje kot Frau Rüttisch . . . Ta bedna ženica je doma iz Mežice, leta 1899. je prišla v Nemčijo z možem. On je umrl pred 20 leti, ona pa na stara leta nima strehe ne opore. Končno so revo sprejeli v bolnico na stroške njene male rente (46 mark) po pokojnem možu.

Na glas se razjoče in se neutolažno duši v solzah. Zapuščena, pozabljena . . .

Počasi si opomore, solze obriše, a plač še vedno trga njene besede. Težko govori, ker ji manjkajo vsi zobje, a v lice je videti še zdrava, slabotna je samo zaradi ležanja, starosti in potrtosti v večnem premišljevanju o svoji usodi. Jabolka nam pokazuje, ki jih je prinesel Miklavž, veliko starinsko fotografijo še čuva za spomin na lepša leta, ko je mož dobro služil in je ona bila še lepa, močna, črnolasa, energična. Vse je minilo. Le vid še ni opešal, oči so še bistre. Hvaležno sprejme stara Rotička prečitane slovenske novine in drugo štivo. Zdaj bo za nekaj dni zopet krajši čas. In izmed rojakov jo bo češče kdo obiskal, saj doslej mnogi pač niso vedeli, kako daleč gori, blizu najsevernejše slovenske kolonije, potekajo zapuščeni vdovi žalostni dnevi starosti. Jaz sem ji segel v roko gotovo poslednjič.

V družini bottropskih Slovencev

Od Dorstena nazaj proti Bottropu, kjer je bilo zborovanje tukajšnjega društva določeno za tretjo popoldansko uro, je zveza z vlakom zelo ugodna, direktna. Mimo Gladbecka vodi, mimo stoterih in tisočerih vagonov, napolnjenih s premogom. Zopet smo v industrijskih revirjih, burja vleče neusmiljeno in čisti ozračje, v kolikor se je med tednom nalezlo saj in druge grdobije. Ko sem stopal s postaje Bottrop-Boy po široko razgrnjeni ulici do restavracije, kjer imajo svoje zbirališče naši Bottropčani, me je skoro prevrnilo, tako močan veter se je vpletel v plašč in preganjal ljudi v zavetje.

Ali v toplo zakurjenem lokalu, v pisani in izvrstno razpoloženi družbi naših rojakov se človek mahoma ogreje. Mala dvorana se je napolnila do kraja, prišli so tudi nekateri iz Gladbecka v vas, in ženske, ki jih je tudi bilo precej za mizami, so hitro pripomogle, da so se začeli vsipati dovtipi. Sredi takega dobrega razpoloženja je predsednik društva Janez Tojnko otvoril zborovanje z lepim pozdravom, nakar je predsednik Zveze Bolha zopet podal dolgo poročilo o dosedanjih pridobitvah v prid izseljencev v Nemčiji in o lepem razvoju dogodkov v domovini. Zelo ugodno so vplivala njegova izvajanja na prisotne Barbarčane. Nič več krega in prepira med brati. Zveza jugoslovenskih delavskih in podpornih društev bo stopila v novo leto v znamenju sloge, sprave in sporazuma. Splošno odobravanje.

Nekateri udeleženci sestanka so podali prav žalostna poročila o rudniških staroupokojencih. Ti reveži si ne morejo pomagati z nizko mesečno pokojnino, in jočejo, ker jim je bila zadnjič zopet zmanjšana. Neki Petrič v Buerju posebno gladuje: 62 mark prejema, najemnino mora plačevati, bolehen je in mora ležati, žena pa je popolnoma gluha. Rojaki mu bodo za Božič zbrali nekaj podpore.

Nastopal je že mrak in bilo se je treba posloviti od dragih Bottropčanov. Vsi so kakor ena družina, imajo pa tudi vzornega predsednika, silno simpatičnega in treznega moža.

Senzacijonalno navdušenje — Triumf filma!

se je polastilo vsega občinstva, ki je prisostvovalo včerajšnji slavnostni premijeri

grandijoznega velefilma Fritza Langa

Žena na mesecu

WILLY FRITSCH — GERDA MAURUS prva potnika na luno!

Vsakdo mora videti to gigantsko veledelo kinematografije *ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.* — Preskrbite si vstopnice telefonično in v predprodaji — Pojačen orkester pod vodstvom prof. Cvetkove!

ELITNI KINO MATICA

Tel. 2124.

Rekord

v nizkih cenah, kakor tudi v kvaliteti blaga je dosegla »Božična prodaja« pri *tvrdki A. PREŠKAR, na Sv Petra cesti.* Doseženi rekordi: Klobuki od 37 Din dalje. Sportne čepice od 22 Din dalje. Samovezнice od 6 Din naprej. Nogavice od 4 Din naprej. Kompletne obleke od 250 Din naprej. Dovršeni suknjiči od 240 Din naprej. Zimske suknje od 490 Din naprej ter vse druge oblačilne potrebščine pri dosedaj še nedoseženih nizkih cenah. — Izdelava po meri v 48 urah. — Prepričajte se z enkratnim nakupom.

Največje slovensko društvo

Dolga pot od Bottropa do Hamborna - Neumühla, ki se nahaja že v Porenju. Tu se nahaja najmočnejše slovensko društvo, včlanjenih je skoro 200 družin, ima svojo lastno zastavo in precejšnje premoženje. Vse to je zasluga predsednika Antona Šnajdena. Iz Polzele v Savinjski dolini je doma in ko ga prvič vidiš in poslušaš, ne moreš verjeti, da je rudar, marveč vsaj kak višji uradnik. Je zelo odločen mož, a tako uglajen in miren kakor diplomat. Ker je v društvu precej mladine, ki je zrastla v Nemčiji, in tudi takih, ki že res težko razumejo »novo« slovenščino, mora to in ono stvar razložiti nemški. Kako mu teče beseda! S čudovito enostavnostjo razlaga prav težavne socialne probleme. Slišal sem ga prvič na proslavi narodnega praznika v Recklinghausnu. Takrat smo se tudi domenili, da bo priredil zborovanje svojega društva prihodnjo nedeljo zvečer ob pol 18. Ker ne sme biti zamere pri tako važnem društvu, ni kazalo predsedniku Zveze Pavlu Bolhi in meni drugega, kakor da sva skočila v Bottropu v prvi avto in hitela v deževnem večeru proti Neumühlu. Udobna vožnja po gladkih cestah, skozi dolge kolonije. Kjer se cesta količkaj zviša, vzblestijo pred očmi blizu in daleč tja po ravnini tisočere luči industrijskih podjetij. Za 30 km dolgo pot stane vožnja z avtom 7 in pol marke.

Društvena dvorana pri Klaphecku, ki že dolga leta slovi kot »slovenski oštir« v Neumühlu in tudi razume nekaj slovenski, je nabito polna.

— Bomo takoj otvorili! pravi Šnajden in mahoma umiri svoje ljudi s predsedniškim zvoncem. Pozdravlja toplo, odkritosrčno. Še smo Slovenci in ostanemo! Naj to čuje domovina! A tu bo zdaj predsednik Zveze podal natančno poročilo, kaj se je doseglo in kaj se dela.

Predsedniku Bolhi je v Neumühlu pripadla važna in težavna naloga, da na skrajno poliuden način poda sliko položaja, v katerem se nahajajo izseljenci v Nemčiji. Tudi tu je bilo na zborovanju precej članov Volksbunda, ki seveda niso prišli izzivat, marveč poslušat. In kako so poslušali! Vsi. Bilo je samo pritrjevanja in mestoma prav burnega odobravanja. Pa je Bolha tudi govoril, da je žgalo in upalilo.

— Narod mal, le malo znan, leži po svetu razmetan . . . Tretjina slovenskega rodu se otepa za kruhom in drugim pomaga ustvarjati kapital. Taka je naša usoda. Avstrija nam je bila mačeha, odganjala nas je z rodne grude. Prišli ste tu gor zdravi in trdni, če treba, s korašfedro za klobukom. A ko je nastopil prevrat in z njim brezposelnost, je prišla beda. Ni bilo pogodbe zaradi rente in podpor. Brezpravna raja na tujem. Grozni so bili ti časi, naši ljudje v Nemčiji so od lakote umirali. A nova država Jugoslavija je končno pokazala skrb za svoje otroke v tujini. Odkar je kralj s svojimi velikimi ukrepi pokazal pot k napredku države, se je mahoma izboljšal tudi položaj izseljencev. Z Nemčijo sklenjene konvencije so tako ugodne, kakor enakih nima nobena druga država, niti ne Avstrija. To je dokaz, da Jugoslavija v Nemčiji uživa kredit in ugled. Ne, ne bo razpadla, kakor so svoj čas prerokovale zapeljane ovčice. Ona raste in se razvija tako naglo, kakor tega niso pričakovali njeni najhuiši sovražniki. Če pa hočeš, brat, da se bo domovina brigala za tebe, si ji dolžan tudi ti ohraniti ljubezen in zvestobo. Nikomur ni treba v Nemčiji skrivati svoje nacionalne zavednosti. Nemci naše ljudi najbolj cenijo in jih bodo spoštovali še bolj, če odkrito pokažejo svojo narodnost in svoj značaj. Ustavite naturaliziranje in prestopanje v nemško državljanstvo, da vam ne bo nekoč žal. Izobrazujte mladino! Stran z zabitostjo, da mora tudi sin ostati knap, če je oče vihtel kramp in lopato! Iz Nemčije gre vsako leto na vse konce sveta nad 60.000 mož in fantov in vsak Nemec se pribori do gospoda, edino Slovenec naj bo povsod za hlapca. Dajte fante v šolo, izobrazijo naj se v praktičnih strokah.

Tako v glavnem je govoril Pavel Bolha. Prav zares v imenu vseh se mu je zahvalil predsednik Šnajden in nato prosil, naj se v »Jutru« in »Domovini« objavi najglobija zahvala Nj. Vel. kralju za vse, kar se je storilo in doseglo v prid slovenskim izseljencem v Nemčiji. A eno še posebno prosijo naši ljudje: tukajšnjim vojnim vdovam se po novem invalidskem zakonu od 1. decembra dalje ne izplačujejo iz Jugoslavije nobene podpore več. Mnoge prošnje so bile poslane generalnemu konzulatu v Düsseldorfu in se gotovo že nahajajo v Beogradu? Veliko pomanjkanje trpijo vojne vdove, a pomoči ni od nikoder. Zato se izseljenci v Nemčiji obračajo na vladarja, da se obnovi izplačevanje rent vojnim vdovam in vojnim invalidom v tujini.

Marsikatera pametna beseda je bila še izpregovorjena na zborovanju v Neumühlu. Mnogo je zrastlo nove vere in zaupanja v domovino. Ko je končno nastopil čas, da zapustimo zborovalno dvorano in smo se umaknili v restavracijske prostore, ker je ob določeni uri točno po nemškem redu sledila prireditev nekega drugega društva, je bilo mnogo izpraševanja in zadovoljstva glede izprememb v domovini.

— Ostanite še vendar! so prigovarjali rojaki in Klopheckov vrhovni natakar Fr. Laznik, pristna slovenska srajca od Sv. Krištofa pri Laškem, je prinašal čaše piva kar na velikih rešetih. Toda bilo se je treba neusmiljeno rešiti. Tako lepe vtise s štirih zborovanj v enem dnevu sem hotel sveže odnesti v svoje bivališče na vzhodni plati Recklinhausna. **D. Ravljen.**

Sneg na Notranjskem

Ljubljana, 11. decembra

Zadnje dni je bilo večji del oblačno in nestanovitno vreme. V Ljubljani in bližnji okolici je včeraj valovila prav gosta megla, ki se je šele v poznih popoldanskih urah razpršila. Proti večeru se je najprej pojavil mraz, bilo je jasno, toda okoli 20. je nastal nagel vremenski preobrat ter je začelo deževati. Davi je bilo v Ljubljani megleno, pozneje prav lepo in jasno vreme. Po Gorenjskem in ostalih krajih je bilo izredno lepo vreme.

Kakor nam poročajo z Rakeka, je snoči med deževjem začel po raznih krajih Notranjske naletavati sneg. Snežilo je ob meji od Rakeka tja do Čabra. Naletaval je lahen, a moker sneg, ki se je skoraj sproti stajal. Močno je snežilo okoli Čabra in po čabranskih gozdovih. Tudi gozdovi okoli Snežnika so bili odeti v snežno odejo.

V slučajih zastrupljenja, provzročenega po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu, je uporabna naravna »Franz Josefova« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem, staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova voda se dobi v vseh lekarnah in drogerijah in spec. trgovinah.

Darujte mene!

Vzemite me za sebe in za svoje prijatelje. Imeli boste z menoj mnogo veselja.

Jaz sem božična doza kave Hag, umetno izdelana iz imitacije starega srebra. — Ne poudarjam iz napuha svoje posebne prednosti: Ne razbijem se niti pokvarim, po izgledu sem lepa ter se lahko priporočam kot zelo praktična in fina posoda za hranjenje kave, čaja, sladkorja, riža i. t. d. Razen tega vsebujem še ¼ kg najboljše in najdragocenejše kave Hag, — za vsakogar priporočljive kofeina proste zrnate kave. Stanem pa vendar samo Din 36.—.

Oskrbite se pravočasno, po božiču me bo težko dobiti.

Na razpolago sem Vam v vsaki dobri trgovini kolonijalnega blaga. Ako ne, prosim pišite na tvrdko

Kava Hag d. d., Tomašićeva 4, Zagreb.

BOŽIČNA DOZA KAVE HAG

Na dr. Šestanovem grobu

Središče, 10. decembra

Že nad teden dni je minulo, odkar smo ga položili v domačo zemljo. Njegov grob je zasut s prekrasnimi venci in šopki, ki nočejo in ne morejo oveneti, kakor ne more zveneti naš bolestni spomin na njega. Ivana ni več in veter mu šumi črez grob v oblačno zimsko poldne . . .

Pa priplava velika siva ptica nad njegov grob: aeroplan. Dva njegova tovariša: inž. Knop in trg. Moravec od mariborskega Aerokluba sta ga prišla obiskat v njegovo pokojno zavetje in iz zračnih višav sta mu vsula svežega cvetja na grob, ga obkrožila in se spustila ob pokopališču na tla.

Globoko se je dojmil našega ljudstva ta nežni čin pietete. Na mah se je zbralo na stotine ljudi. In prišla je mati, strta in onemogla, ki je pokopala z Ivanom svoj up in svojo ljubezen, prišli so sestra in brata ter nešteti prijatelji. In oči vseh so se zagledale v višave, kamor se je kmalu zopet dvignila siva ptica in izginila v mračne oblake. A Ivan je ostal tu, na našem pokopališču, ujet, zaprt, strte so njegove oči, ki so hrepenele v jasne višave in sanjale o vedrinah neba.

Primorske novice

Tržaški prefekt Porro je izrazil v seji deželnega gospodarskega sveta trdno upanje, da čaka Trst lepa bodočnost. »Kakor je žilava človeška roka šestnajstkrat znova zgradila po potresu porušeno Mesino, tako bo dvignila s pomočjo življenjskih sokov iz ostale Italije tudi tržaško pristanišče, katero je v krizi zaradi razsula Avstrije.« Podpredsednik Segre je poročal o gospodarskem stanju v Trstu. Položaj tržaških trgovcev se je znatno poslabšal, mednarodni promet skozi Trst pa je tekom prvih letošnjih desetih mesecev narastel za sedem odstotkov napram istodobnemu lanskemu. V tržaških tovarnah je bilo v letošnjem juliju zaposlenih 33.000 delavcev, to je 3000 več kakor meseca januarja.

Paroplovna družba »Navigazione Libera Triestina« je imela pred nekaj dnevi občni zbor. Do konca lanskega leta izkazuje družba izgube 15,765.863 lir. Upravni svet je pooblaščen, da v ugodnem trenutku preuredi družbo gospodarsko in finančno ter ji da trdnejši temelj. »Libera Triestina« je imela pred vojno kapitala 8 milijonov kron in 11 ladij s tonažo 42.010, lani pa je imela družba kapitala 150 milijonov lir in 34 ladij s tonažo 199.016.

V Trst se je priselilo v letošnjem septembru 5127 ljudi, izselilo pa 1778. Brezposelnost narašča. Tržaški prefekt bi lahko uporabil zakon za izgon priseljencev, ako si v 14 dneh ne preskrbijo službe, toda proti prihajajočim regnikolom tega ne stori.

Ajdovščino je zapustil dosedanji občinski načelnik Bertetti. Napravil je veliko sportno igrišče in občinsko palačo je popravil in prenovil, občinske poti pa so v času njegovega načelnikovanja postale prave struge za hudournike in razsvetljava poti je pod vsako kritiko. Obljubljal pa je dan na dan, da se bodo izpolnile vse želje in potrebe občinarjev.

Občinski tajnik v Črničah dr. Alojzij Jasnič, ki se piše sedaj Dottore Luigi Janni, je premeščen v Koprivo pri Krminu.

Sejem sv. Andreja v Gorici je bil v predvojni dobi sejem izrednega obsega. Nove železniške zveze so mu jemale prvotni pomen, sedanji slabi gospodarski časi v deželi pa so povzročili, da je le še senca nekdanjega ogromnega sejma. Krčme in »komedije« zaslužijo precej, trgovci in kramarji skoro nič.

Iz notranjosti Italije prihaja letos v goriško pokrajino le malo vina, ker je mnogo slabše in dražje kot domače. Ali kljub temu ni nikake prave kupčije z vinom. Vinogradniki hodijo sami okoli po vaseh ponujat svoj pridelek. Brici zahtevajo 150 do 160 lir, Vipavci od 120 dalje. V Istri se dobi vino za 100 lir hekto.

Kupčija z živino je v goriški pokrajini skoro mrtva. Na zadnjem trgu v Gorici je dosegla 4 lire za kg žive teže samo plemenska ali prav dobra klavna živina. Tolminska teleta se prodajo v Trstu do 6.30, druga imajo ceno 5.20 do 5.70. Na trgu je že precej prašičev iz Jugoslavije.

V Nerezinah je umrla Marija Bonič v visoki starosti 102 let. Rojena je bila 14 aprila 1827. Vsi Nerezinci so jo spremili na poti k večnemu počitku.

Rudarja 25letni Andrej Tonkli iz Breginja in 27letni Jernej Tratnik s Cerkljanskega, zaposlena v premogovniku blizu Pontebe, sta napravila izlet po zasneženem gorovju na avstrijsko stran. Tam sta v neki gostilni pila. Tonkli se ni hotel vrniti po noči, zato je odšel iz gostilne Tratnik sam. Tonkli se je vrnil drugo jutro na delo in je bil zelo začuden, da ni bilo Tratnika nikjer. Tratnik je najbrž v snežnem metežu na zledenelih tleh padel v kak propad. Iščejo ga, našli pa ga še niso.

Domače vesti

* **Vojaške vesti.** Pridelieni so na službovanje: kapetan fregate Milan Domanjko na kr. brod »Vila« kot komandant; pehotni podporočnik Mihael Avšič kot vodnik kolesarskega bataljona I. konjiške divizije; pehotni podporočnik Ivan Srakar kot vodnik k 47. četi obmejne trupe; inženjerski podporočnik Avgust Krapež kot adjutant 4. pijonirskemu bataljonu; inženjerski podporočnik Fran Zajc kot vodnik 4. pijonirskemu bataljonu in inženjerski podporočnik Danilo Mozetič kot vodnik 4. pijonirskemu bataljonu. Izpit za čin rezervnega zrakoplovnega podporočnika so napravili kaplaridijaki: Jožef Lavtižar, Rudolf Bedenko, Konrad Hočevar, Fran Pivko, Albin Čerček, Ivan Kos, Jurij Rožman, Milan Zemljič, Mihajlo Grbič, Gašpar Gregorič in Josip Jurkovič.

* **Upokojitve v železniški službi.** V področju direkcije državnih železnic v Ljubljani sta upokojena inženjer Josip Pokorn in uradnik Anton Magajna, pri zagrebški direkciji pa uradnika Josip Mlakar in Dragotin Čebular.

* **Z beograjske univerze.** Na medicinski fakulteti beograjske univerze je bil dosedanji asistent dr. Radoslav Brašovan imenovan za docenca za splošno kirurgijo.

* **Francosko odlikovanje dona dr. Bulića.** Na čast francoski eskadri, ki je v ponedeljek zjutraj doplovila v Split, je bilo zvečer mesto sijajno razsvetljeno. Ob devetih zvečer je viceadmiral Stanković, komandant II. pomorske obalske komande, v imenu ministrstva za vojsko in mornarico priredil v hotelu »Bellevue« banket, katerega so razen francoskih gostov udeležili ban Primorske banovine dr. Tartaglia, splitski župan dr. Račić ter francoska konzula iz Zagreba in Splita. Viceadmiral Stanković in kontreadmiral Dubois sta izmenjala prisrčni napitnici. V torek dopoldne se je kontreadmiral Dubois v spremstvu dr. Bulića podal v Solin, kjer je dr. Bulića čakalo posebno presenečenje: francoski admiral mu je tamkaj izročil oficirski križec legije časti, s katerim je francoska vlada odlikovala zaslužnega našega znanstvenika. Zvečer je bila francoskim gostom na čast predstava v gledališču.

* **Kontrola o točnem in pravilnem odpremljevanju uslužbenskega davka.** Zadnji čas so začeli organi finančne kontrole izvrševati revizijo o tem, ali odpremljajo poedine stranke, firme itd. točno in pravilno uslužbenski davek ali ne. Kontrola se vrši tako pri delodajalcih, ki odpravljajo uslužbenski davek potom seznamkov, kakor tudi pri delojemalcih, ki odpremljajo davek potom davčnih znamk. Ker so kazni za primer, da se davek točno in pravočasno ne odpremlja, odnosno plačuje, zelo občutne, je v interesu delodajalcev samih, da so s plačevanjem uslužbenskega davka v tekočem.

* **Dragocen dar Beograjskemu ženskemu društvu.** Častni guverner Narodne banke g. Gjorgje Vajfert je Beograjskemu ženskemu društvu poklonil kompleks zemljišča v vrednosti 2.000.000 dinarjev za zgradbo Doma. gospe. Zemljišče obsega 10.000 kvadratnih metrov in se nahaja na Dedinju.

* **Sestanek jugoslovenskih dermatologov** preložen. Društvo jugoslovenskih dermatologov in nevrologov je moralo svoj sestanek, ki bi se imel vršiti v Beogradu 15. t. m., preložiti na ponedeljek in torek 16. in 17. t. m. ker bodo v nedeljo v Beogradu volitve za Zdravniško zbornico.

* **Knjige za naše izseljence v Holandiji.** Izseljenški komisarijat v Zagrebu javlja, da je minister za socijalno politiko in narodno zdravje odobril, da se našim izseljencem v Holandiji pošljejo na stroške izseljenškega fonda knjige v svrho ureditve biblioteke. Knjige so že nabavljene in odposlane. Upati je, da bodo dobro došle našim tamošnjim izseljencem.

* **Prošnja državnega uslužbenstva.** Iz uradniških krogov smo prejeli: Državno uslužbenstvo prosi pristojna oblastva, da bi dovolila izplačilo mesečnih prejemkov že zadnjega dne v mesecu, ako pade na prvega nedelja ali praznik. To pa iz razloga, ker je uradništvo sedaj zaposleno dopoldne in popoldne ter ima prost čas samo v nedeljo ali praznik. Mnogi stanujejo zunaj mesta, drugi bi se radi v prostem nedeljskem času oddahnili pri svojih sorodnikih kje na deželi ali napravili kak izlet, tako je pa nemogoče uporabiti prost dan ker se zunaj stanujoči morajo pripeljati v mesto, a drugi zopet čakati na izplačilo. Za finančno oblastvo je itak vseeno, ali se izplačajo mesečni prejemki zadnji dan v mesecu ali prvega, zlasti če je prvi dan v mesecu nedelja ali praznik. Prosimo, da se ugodi prošnji državnih uslužbencev.

* **»Industrijalac« v Jugoslaviji zabranjen.** Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je zabranjen uvoz v našo državo listu »Industrijalac«, ki izhaja v Detroitu v Zedinjenih državah ter prinaša neresnične in tendencijozne vesti o razmerah v Jugoslaviji.

* **Poljska kolonija na Jadranu.** Člani Poljskega doma na Jadranu so na otoku Braču kupili svojedobno velik kompleks zemlje, kjer bodo uredili poljsko kolonijo za intelektualce. Te dni je zastopnik Dominiklowski kupil na Braču še 40.000 kvadratnih metrov zemljišča, ki se nahaja na severozapadnem kraju otoka. Na tem kompleksu bo zadruga Poljski dom zgradila stanovanja za svoje člane.

* **Šolska poliklinika v Šibeniku.** Kakor javljajo iz Šibenika, bo poslopje za šol. polikliniko, ki ga gradita na skupne stroške šibeniška občina in antimalarični zavod v Trogiru, v kratkem dograjeno. Zavod prične v početku prihodnjega leta svoje delovanje in je potrebno osobje že imenovano.

* **Dom milosrdja v Zagrebu.** Predvčerajšnjim je bil v Zagrebu na slavnosten način otvorjen Dom milosrdja. Na svečanosti je Nj. Vel. kralja zastopal armijski general Matič, ki je v vladarjevem imenu izročil za novi humanitarni zavod znesek 30.000 Din ter listino, s katero se ustanavlja pet brezplačnih mest v Domu milosrdja in sicer na ime kralja, kraljice, prestolonaslednika in obeh kraljevskih princev. Ban dr. Šilović je pri tej priliki načelniku Doma milosrdja izročil red sv. Save tretje stopnje.

* **Cvet in sad v decembru.** Ljubezniva čitateljica »Jutra« nam je iz Sevnice poslala lepo zbirko flore: vijolice, vrtnice in jagode, poleg teh pa sveže zrele maline. Za čas tik pred božičem res nenavaden pojav.

* **Življenjski ali življenski?** Prejeli smo: Če primerjamo tvorbe: Ljubljana, ljubljanski, toda sanje sanjski, stanovanje, stanovanjski, nadalje: žena ženski, toda premoženje premoženjski, potem je pač edino pravilna oblika: življenjski, hotenjski, mišljenjski itd. Eden začne napačno pisati, drugi pa za njim. Tako zdaj pesniki že pišejo sonce namesto solnce, in če bo kdo iz hudomušnosti zapisal lunjin svit, takoj za bodo drugi posnemali.

Novo! Ufa-film!
Borba in zmaga
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
KINO IDEAL

* **Naši v Ameriki.** Starosta slovenskih zdravnikov v Zedinjenih državah Severne Amerike dr. Martin Ivec je nedavno praznoval srebrni jubilej svoje zdravniške prakse. Za doktorja zdravilstva je bil promoviran leta 1904. na univerzi v Chicagu. Dr. Ivec je bil rojen v Semiču na Dolenjskem. V Ameriko je prišel s svojo materjo kot desetletni deček. Sedaj je vrhovni zdravnik slovenskih podpornih društev v Joliettu. — Smrtna kosa je v zadnjem času imela bogato žetev med našimi rojaki v Ameriki. V Garyju v državi Indiana je preminul Andrej Ladiha za poškodbami, ki jih je dobil pri delu v premogokopu. Rojak Ivan Kutnar v Clevelandu je izvršil samomor. Našli so ga mrtvega v mestnem parku. Bil je brez dela. V Chicagu je umrl Josip Habjan, star 53 let, rodom iz Češnjice nad Škofjo Loko. V Collinwoodu je podlegel poškodbam, ki jih je zadobil pri delu Matija Kogoj. Rojen je bil leta 1882. v Gornjem Logatcu. V Ameriki je bival 24 let. V Newburgu je umrl trgovec Josip Jerič st., ki je v potrebah pomagala marsikateremu rojaku. V Forest City je preminul Josip Pavšek, rodom iz Št. Lamberta pri Litiji, v Salt Lake City pa Dominik Sadar iz Krke na Dolenjskem. V Ameriki je bil 27 let.

* **Nevarna borba z volkom.** V šumi Jelenka pri Valjevu se je v nedeljo vršil velik lov na volkove. En volk je prebil kordon lovcev ter priletel na neko njivo kakih 50 metrov oddaljeno od lovca Ilije Rosića. Videč volka tako blizu je Rosić enkrat ustrelil vanj in poletel proti njemu. Volk pa se je takoj dvignil in napadel lovca, ki je zgrabil nož ter zadal volku več ubodov. Za streljanje ni bilo časa. Drugi lovci so prihiteli na pomoč, a je volk že poginil od Rosićevih ubodov.

GIBBS
NAJSTAREJSA HISA SVETA
OSNOVANA LETA 1712
za zobe
za nego kože
za britje

* **Embrio v Ljubljanici.** V vasi Slap poleg D. M. v Polju je naplavila Ljubljanica ženski embrio, ki so ga našli tamošnji domačini. Embrio, ki je ležal v vodi kakih pet dni je bil kakih pet do šest mesecev star. Zadevo so prijavili orožniški postaji v Vevčah, ki je uvedla strogo preiskavo. Primer je bil javljen tudi ljubljanski policiji, ker ni izključeno, da je bilo dete vrženo v vodo v Ljubljani in ga je voda odplavila iz mesta.

* **Ugrabljenje lepega vaškega dekleta.** Romantika v naših južnih krajih še ni izumrla, kar dokazuje tudi primer vaškega mladeniča Gjure Uzelca, ki se je zagledal v lepo Milo Mikuličićevo v okolici Petrinja, a do ženitve ni moglo priti zaradi verskih predsodkov. Zato je Gjuro sklenil, da svojo miljenko odvede s silo. Naprosil je tri tovariše, naj mu pomagajo pri ugrabljenju lepe Mile. Ko je mladenka nekega dne prala ob potoku so jo prijeli in odvedli v Uzelčevo klet, kjer so jo nekaj časa imeli zaprto. Vest o ugrabljenju Mile je prišla tudi oblastvom na uho. Uzelac in njegovi pomagači so morali pred sodnike in so bili obsojeni vsak na mesec dni težke ječe, in sicer pogojno na pet let.

Sodba poslovnega sveta o dr. Černetovem koledarju 1930 s poslovnim adresarjem Jugoslavije je tako laskava, kakor je ni nihče pričakoval. Din 33.50 s poštnino. — Dr. Černe, Miklošičeva 6, Ljubljana.

* **Smrt pod kolesi vlaka.** V bližini Smedereva je osebni vlak povozil kmečki voz, v katerega sta bila vprežena vola. Strojevodja je sicer opazil nevarnost in dajal signale, a voz se ni pravočasno umaknil s tira. Vlak je zdrobil voz in raztrgal oba vola. Tudi neprevidni voznik je ostal na mestu mrtev.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogerijah
KARC, LJUBLJANA
in
KARC (Wolfram), MARIBOR
CENIK GRATIS!

* **Stara ženska skočila v Savo.** V torek popoldne je pri Zagrebu skočila v Savo neznana starejša ženska. Orožniki, ki so patrulirali v bližini, so prihiteli na pomoč in slabo oblečeno neznanko potegnili iz vode. Bila je v popolni nezavesti, prepeljana v bolnico. Policija je uvedla poizvedbe, da se ugotovi identiteta nesrečne žene.

* **Tatvine na železnici.** Žeparska in tatinska sodrga postaja podjetnejša tudi v železniških vozovih. V potniškem vlaku proti Zidanem mostu je neznan tat okradel te dni posestnico Marijo Mirtovo iz Blance. Tat ji je odnesel denarnico s 600 Din gotovine. — Žrtev drznega tatu je postal tudi gostilničar Peter Šentjurc iz Dola, kateremu je bila odnešena iz vagona nova 1600 Din vredna suknja ter 300 Din vreden klobuk.

* **Otroke,** ki obiskujejo šolo, najzanesljiveje obvarujejo influence PASTILE ANACOT. 48

* **Volnene nogavice, pletenine in rokavice po nizkih cenah pri tvrdki Karel Prelog, Ljubljana.** 249

* **Gospodinje! Vaše perilo pere, posuši, monga ali lika tovarna Jos Reich.**

* **Zlasti za božič** spominjamo se najbednejših in darujmo Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Ključavničarska 3-II.

Vodnikovo pratiko za l. 1930
kupi več izvodov
Tiskovna zadruga.
Brezhiben izvod plača à Din 15·
Knjigo je prinesti oziroma poslati
v prodajalno
Tiskovne zadruge, Ljubljana,
Prešernova ulica.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.**

* **Pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« v Ljubljani** bo priredilo v soboto 14. t. m. ob 8. zvečer koncert v Mokronogu v Sokolskem domu.

* **Modna zapestnica v zlatu** je krasno božično darilo za dame. **F. ČUDEN, Prešernova ulica 1.**

* **»Nad sadne zajedavce«** je naslov brošure, ki jo je izdala tvrdka »Chemotechna« Ljubljana, Mestni trg 10, in v kateri so podana nekatera najvažnejša navodila pri zatiranju sadnih škodljivcev z ARBORINOM. Interesenti dobe brošuro brezplačno pri omenjeni tvrdki.

* **Najlepše božično darilo je sesalnik** za prah »Elektrolux« in boner za svetlolikanje tal. Na 15 meseč. obroke. Tehna, Mestni trg 25-I. telefon 2580. 1571

* **Ciril Metodova družba,** ki je edino obrambeno šolsko društvo v Jugoslaviji, je založila letos izredno lepe božične razglednice. Zahtevajte jih.

Iz Ljubljane

u— **Trgovine v nedeljo pred božičem** 22. t. m. smejo biti odprte od 8.—13. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja v torek 17. t. m. pa morajo biti vsi trgovski obrati brezpogojno zaprti.

u— **Predavanje v »Pravniku«.** Četrto predavanje o novih kazenskih zakonih bo v petek 13. t. m. na sodišču soba 79. točno ob 6. popoldne. Predaval bo apelacijski sodnik g. dr. Edvard Pajnič o sreskih kot kazenskih sodiščih po novem kazenskem postopniku. K obilni udeležbi vabi — odbor.

u— **»Soča«.** V soboto 14. t. m. predavanje Predaval bo prof. Jože Bačič.

u— **ASK »Primorje«.** V četrtek 12. t. m. ob 20. bo v zeleni dvorani v »Unionu« izredni občni zbor, ki je bil sklican na zahtevo nadpolovičnega števila članstva. Dnevni red zahteva, da se občnega zbora udeleži celokupno članstvo in starešinstvo polnoštevilno. — Predsednik.

Volnene nogavice
po najnižjih cenah pri
J. Höfler, Miklošičeva 14

u— **Iz gledališča.** V petek 13. t. m. se bo pel v operi »Gorenjski slavček«. Pripravlja se Zellerjeva opereta »Tičar« z Drenovcem v naslovni vlogi. Sodelovali bodo še: Poličeva, Balatkova, Maličeva, Peček, Povhe, Gostič in drugi. Opereto študira dirigent Svetel in režiser Povhe. — V drami se ponovi drevi veseloigra »Naš gospod župnik« z Nablocko, Cesarjem in Lipahom v glavnih vlogah. V soboto bo prvič na slovenskem odru Schillerjev »Don Carlos«. Pripravil in zrežiral za ljubljansko gledališče je to monumentalno delo Ciril Debevec. Nesrečnega princa Dona Carlosa bo igral g. Jan, okrutnega trinoga Filipa II. Levar, upornega idealista Pozo Krali, železnega vojskovodjo Albo Skrbinšek, lokavega dominikanca Dominga Gregorin, strahopetnega velikega inkvizitorja Debevec, kraljico Elizabeto Šaričeva in princeso Eboli Mira Danilova. Prevod je oskrbel Fran Albrecht. Nove dekoracije je izdelal prof. Vavpotič, kostume pa je napravil gled. krojač Hrovat. Vstopnice so na prodaj ali se rezervirajo pri dnevni blagajni v operi (telefon 2231). Izven abonmaja.

Jutri velika premijera senzacijonalnega filma
Spočetje, rojstvo in razvoj človeka
(kako pridemo na svet) Rezervirajte si pravočasno vstopnice
Tel. 2730. **Kino Ljubljanski dvor.**

u— **»Prisega ob polnoči«** na Šentjakobskem odru. V soboto 14. t. m. in v nedeljo 15. t. m. uprizori Šentjakobski oder krasno izvirno štiridejansko dramo »Prisega ob polnoči«. Pri predstavi bosta sodelovala celokupno osobje Šentjakobskega odra in pevski kvartet. Vstopnice se bodo dobile za obe predstavi od četrtka dalje v predprodaji v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Ugodno in najceneje nakupite vsakovrstno manufakturno blago za
BOŽIČ in NOVO LETO
samo pri
OBLAČILNICI za SLOVENIJO
Ljubljana
Miklošičeva cesta štev. 7

u— **Predavanje v kemičnem seminarju.** V petek 13. t. m. bo predaval prof. Majdel o novih potih kemijske analize. Začetek ob 18. v kemijski predavalnici realke, Vegova ulica 4. Predavanje bo dostopno vsakomur.

u— **Za detektiva se je izdajal.** Soboslikarjevo soprogo Ano Hitzlovo iz Maribora, ki je prišla v Ljubljano po opravkih, je predsnočnjim okrog 21. je nenadoma ustavil Stritarjevi ulici okrog 40 letni moški, ki se ji je predstavil za detektiva in zahteval od nje, da se mu legitimira. Nahrulil jo je, kaj dela v mestu, ter zahteval razna pojasnila. Ker se je Hitzlovi zdel drzni moški izredno sumljiv, mu je pobegnila, nakar je detektiv pohitel par korakov za njo. Videč pa, da teče Hitzlova k stražniku, se je obrnil in izginil v množici. Hitzlova je stražniku moškega opisala in je ta spoznal po opisu kot »detektivac« nekoliko slaboumnega soboslikarja Franceta P., ki ima na vesti že več takih nerodnosti.

u— **Zasledovani vlomilci.** Kakor smo že poročali, je bil izvršen te dni v trgovino Ivane Fojkarjeve na Dolenjski cesti drzen vlom. Storilci so odnesli za okrog 20.000 Din raznega blaga in predmetov. Policija je uvedla strogo preiskavo in dognala zdaj, da prihajajo v poštev kot tatovi 35 letni Vincenc Obrul, dalje neki mladenič z imenom Tone ali France, ki je prišel šele pred kratkim od vojakov, in slednjič še neki tretji mladenič, ki so ga večkrat videli v družbi z Obrulom. Po izvršenem vlomu so vsi navedeni neznano kam izginili, vendar je upati, da bodo kmalu izsledeni.

u— **Izjava.** Dne 22. novembra smo priobčili vest, da je neka gospodična plesala v Evinem kostumu. Prepričali smo se, da je zadeva neresnična. Zato lojalno preklicujemo naše poročilo.

Danes poslednjič si lahko ogledate očarljivo grofico
ESTERHAZY in Gustava Diessla
v prekrasnem filmu
Don Juan na odru
KINO LJUBLJANSKI DVOR.

u— **Zopet tatvina v cerkvi.** V Ljubljani se je pojavilo več drznih žepark, ki love svoje žrtve po raznih cerkvah. Posel jim gre izvrstno od rok, kajti lotijo se navadno žensk, ki se zatope v molitev in nato ne pazijo, kaj se godi okrog njih. Pred nekaj dnevi je neznana tatica okradla neko žensko iz domžalske okolice, predvčerajšnjim pa je postala žrtev sleparke posestnica Ana Mayerjeva, ki ji je tatica izmaknila v frančiškanski cerkvi ročno torbico, v kateri je imela 170 Din gotovine, zlato obrobljena očala in več drugih vrednostnih predmetov. Žeparka je oškodovala Mayerjevo v celem za 720 Din.

Miklavž darove težke nosi,
otrokom pridnim jih natrosi,
še mamica veselja raja,
ker je dobila dozo BUDHA čaja!
Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

u— **Pesna vaja SK »Svobode«** jutri v petek v zeleni dvorani »Uniona« ob 20.

u— **Pesna vaja družabnega odseka ZPNJ** bo drevi ob 20. v veliki dvorani hotela »Uniona«. Opozarjamo cenjene obiskovalce na važnosti, ki se bodo objavile na tej pesni vaji. 1593

u— **Pesna vaja druž. odseka društva državnih uradnikov** se bo prihodnjič izjemoma vršila v četrtek 12. t. m. v Beli dvorani Uniona. Vabljeni vsi prijatelji te pesne šole. — Odbor.

u— **Pesna vaja JNAD »Jadran«** bo drevi v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Začetek ob pol 8.

u— **Ali ste že naročili 6 narodnih pesmi za srednji glas s klavirjem v priredbi Zorka Prelovca?** Dobe se v vseh knjigarnah po 25 Din.

Iz Maribora

a— **Nove uradne ure pri sodiščih v Mariboru.** S 15. decembrom se uvedejo pri okrožnem in okrajnem sodišču v Mariboru naslednje uradne ure: Ob delavnikih, izvzemši sobote, od 8. do 12.30 in od 15.30 do 18.; ob sobotah od 8. do 14., ob nedeljah in praznikih pa poslujejo samo dežurni uradniki od 9. do 11. dop. Vložišče je odprto ob delavnikih, izvzemši sobote, od 8. do 12. in od 15.30 do 16.30, ob sobotah od 8. do 13., ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. dopoldne.

a— **Nova godba v Mariboru.** V Mariboru so si nedavno ustanovili svojo lastno godbo tudi mesarji. Godba je v torek prvič nastopila, ko je imela mesarska zadruga svoj izredni občni zbor v gostilni Pavlič. Mesarski mojstri so bili zelo veseli svoje godbe, katero vodi njihov tovariš mesar g. Polegeg. Zadruga je imela pri tej priliki tudi predavanje o davkih, o katerih je poročal oziroma jih razlagal obrtno-zadružni nadzornik, g. Ignacij Založnik.

a— **Na naslov obrtnega oblastva v Mariboru.** Obrtno oblastvo v Mariboru je nedavno izdalo dovoljenje tvornici za požiganje cunj in kosti, last g. Arbeiterja, da sme obratovati pod državnim mostom. Tik pod »Veliko kavarno« se vali iz dimnika smrdljiv dim in prah se nagosto vlega po strehah. Na tem kraju je nedvomno največji promet v mestu in zbirališče ljudi, ki čakajo na avtobuse. Dnevno gre tu mimo na tisoče in tisoče ljudi, ki vdihavajo neznosen smrad. Opozarjamo na to obrtno oblastvo in se čudimo, kako je moglo izdati tozadevno dovoljenje.

a— **Dijaška predstava v gledališču bo v** petek, 13. t. m. ob 17. Uprizorilo se bo »Pohujšanje v dolini šentflorijanski«. Cene izredno nizke. — V proslavo desetletnice gledališča pa bo v nedeljo 15. t. m. ob 15. za okoličane - kmetovalce kmečka predstava »Stilmondski župan« po izredno nizkih cenah.

a— **Božični bazar, ki bo v nedeljo 15. t.** m. v veliki dvorani Uniona, bo odprt od 8. do 20. Prost vstop do 16. pop. ko se prične čajanka s koncertom. Podporno društvo za revne učence vabi k udeležbi s prošnjo, da si vsakdo kupi spomin, izdelek marljivih rok naše mladine ali pa velikodušen dar iz občinstva. Med darovi se nahajajo tudi starine in lepi umotvori rezbarstva. Cene predmetov od 1 Din naprej. Vstopnina za sedež s čajem 10 Din, stojišče 3 Din. Predprodaja vstopnic v trgovinah Brišnik in Höfer, v nedeljo pri blagajni v dvorani.

Ne mučite svoje dece z običajnim ribjim oljem, ker je vsa deca oduševljena za
JEMALT
preparat ribjega olja, ki ima zelo prijeten okus. Dobi se v vseh lekarnah.

a— **Eliza, hči Kavkaza,** je edini originalni film iz kavkaškega življenja, v katerem nastopajo pravi domači Kavkazci v vseh vlogah. Elizo glumi pristna hči slavne Georgije izredna lepotica. Eliza je zgodovinska slika, ki prikaže tragično usodo Kavkazcev v letu 1860, krvave borbe Čečencev za rodno grudo, peklenske spletke kozaških vojvod in idilično ljubav mohamedanke do kristjana. Povest ljubavi iz kršnih kavkaških planin, kjer šumi reka Terek posem o vinu, bojih in ljubezni. Ta edini ruski kulturni film predvaja ZKD v Grajskem kinu. Oglejte si ga.

a— **Poceni meso.** V utici na sejmišču bo danes, od 8. zjutraj dalje na prodaj 200 kg svinjskega mesa in slanine po 14 Din kg. Meso bo na razpolago samo konzumentom, največ po 2 kg na osebo.

a— **Pomlad v zimi.** Na mariborskem trgu je bilo včeraj vse polno velikih šopkov vrbinjih mačic, ki so bile po 1 Din na prodaj. Na trg so prinesli dalje tudi že božične smrekice in je ves Glavni trg pretvorjen v lep gozdiček. Tu pomlad — tam božič.

a— **Policijski drobiž.** Poslovodji Hutterjeve predilnice v Melju Francu Hajeku je neznan storilec ukradel 2000 Din gotovine. — Na Glavnem trgu je včeraj napadla Perda Lešnika božjast. Rešilni oddelek mariborske postaje ga je prepeljal v bolnico.

Iz Celja

c— **Opozorilo vojnim invalidom.** Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju objavlja: Proste so postale naslednje trafike: v Radečah po umrli Katarini Podlesnikovi z letnim čistim donosom 900.16 Din v Jagnjenci, občina Radeče, katero je dosedanja trafika Terezija Martinčičeva odjavila z letnim čistim donosom 2320.24 Din; v Tremarjah pri Celju z letnim čistim donosom 911.50 Din. Vojni invalidi, ki bi se zanimali za te trafike, naj to sporoče do 31. t. m. Krajevnemu odboru UVI v Celju.

c— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Na tukajšnjem Ljudskem vseučilišču bo predaval v ponedeljek 16. t. m. ob 20. v meščanski šoli univ. profesor g. dr. Ramiro Bujas iz Zagreba o psihičnih razlikah med moškim in žensko. Predavanje bo zelo zanimivo in bo predavalnica nedvomno polna.

c— **»Velika abeceda« v celjskem gledališču.** Marcel Pagnol, novi ravnatelj »Theatre de Paris«, je napisal komedijo »Velika abeceda« (Monsieur Topaze) ki je doživela, četudi ni nadpovprečna, na mnogih evropskih odrih uspeh. Snov »Velike abecede« tvori verižništvo in korupcijonizem, ki mu

je edini cilj denar. Učitelj Topaze je izredno naivnež in silno skromna natura, ki s svojimi nazori nikakor ne spada v pokvarjeno družbo, ki jo slika avtor. Topaze se po raznih peripetijah prilagodi svoji okolici in postane «moderen» rafiniran človek in širokopotezen korupcijonist. Igra je pisana z velikimi, skoraj neverjetnimi kontrasti, ima humor, bila bi pa lahko duhovitejša in efektnejša. Mariborski gostje so jo igrali v sredo 4. t. m. v celjskem gledališču. Režija gosp. Joška Koviča je bila posrečena, vendar pa je igra v tempu nekoliko trpela. Izvrstno figuro pa je ustvaril gosp. JoškoKović v vlogi Topaza, ki jo je do podrobnosti izdelal. Pohvalno so igrali ga. Savinova (Suzy) ter gg. Grom (Castell), PavleKović (ravnatelj Muche) Rasberger (Tamize) in Harastović (de Bieville). Ostali igralci so se potrudili. Gledališče je bilo zopet polno.

R. P.

e— **Srečke Državne razredne loterije** za I. razred 19. kola so že prispele in se dobe v podružnici »Jutra« v Celju, Kocenova ulica 2.

e— **Izgubljeno.** Včeraj kmalu pop. je bil izgubljen na Kralja Petra cesti med gostilno Gorenjak in Ljudsko posojilnico 100 dinarski bankovec. Pošteni najditelj naj ga odda proti nagradi v podružnici »Jutra« v Celju, Kocenova ulica 2.

e— **Ženska maščevalnost.** V stanovanje 81 letnega in popolnoma mrtvoudnega Josipa Matiča, stanujočega Na okopih 9., je vrgla predsnočnjim 74 letna zasebnica Magdalena P. iz Benjamin Ipavčeve ulice v okno velik kamen, ki je prebil obe šipi in obležal tik postelje na tleh. Magdaleno so takoj prijeli in je svoje dejanje priznala. Poudarila pa je, da čuti do Matičeve rodbine tako strašno sovraštvo, da bo takoj, ko pride iz zapora, svoje dejanje ponovila in ga tako dolgo nadaljevala, dokler »se ne bo popolnoma maščevala nad to familijo«. Podoben napad je Magdalena izvršila že pred nekaj tedni. Škoda na razbitih šipah znaša 70 Din.

e— **Pes izginil.** Ravnatelju tukajšnje zaloge pivovarne »Union« v Levstikovi ulici g. Naprudniku je izginil v eni preteklih noči iz zaprtega dvorišča velik pes volčjak sive barve, ki sliši na ime »Ris« in ima na ovratniku znamko s številko 151.

Iz Škofje Loke

šl— *Knjižnico Sokola najtopleje priporočamo* meščanstvu in okoličanom Ponovno se je nabavilo več knjig najnovejše izdaje. Knjižnica razpolaga z okroglo 2000 literarnimi deli slovenskega, hrvatskega in nemškega slovstva.

šl— *Ostavko na službo mestnega stražnika* je dal g. Damijan Slabe, ki je odšel v začetku meseca iz Škofje Loke. Menimo, da bo dvojni posel za g. Klobučarja vendar nekoliko preobsežen.

šl— *Velikodušen dar* Kolo jugoslovenskih sester je prejelo od tovarniškega podjetja »Inteks« iz Kranja velik zaboj raznovrstnega blaga, ki se bo uporabil pri prvi humanitarni akciji Kola. Za svojo velikodušnost zasluži »Inteks« javno priznanje!

šl— *Uradne ure pri okrajnem sodišču v Škofji Loki* bodo od 15. t. m dalje naslednje ob delavnikih od 8. do 12.30 in 15.30 do 18.; ob sobotah od 8. do 14.; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. Vložišče pa bo odprto ob delavnikih od 8. do pol 12. in od 15.30 do 17.30.

Iz Kranja

r— *Elitni ples rezervnih oficirjev* v Kranju v proslavo rojstnega dneva Nj. Vel. kralja se bo vršil v ponedeljek 16. t. m. na predvečer državnega praznika in ne v torek 17. t. m. Prireditev bo v Narodnem domu. Vse priprave vrši pod vodstvom žand. majorja M. Kovinčiča poseben odbor, obstoječ iz rezervnih oficirjev. Dostop bo le proti vabilu.

r— *Važno za vojaške obveznike.* Mestno županstvo sporoča, da se morajo vsi mlajši letnik od letnika 1880, ki želijo priti v svrho pregleda pred rekrutno komisijo prihodnje leto, prijaviti do 20. t. m. v pisarni mestnega županstva. Nadalje se morajo prijaviti do 20. t. m. v pisarni mestnega županstva vsi mladeniči letnika 1912., bivajoči v Kranju.

r— *Člani SPD*, ki želijo dobiti legitimacije za trikratno polovično vožnjo na železnicah v času do maja 1930 kot člani Zimskosportnega saveza, naj se zglasijo pri tajniku g. Lovru Korsiču v podružnici Jadransko-podunavske banke na Glavnem trgu.

Iz Tržiča

č— *Lep Miklavžev* večer se je razvil v nedeljo v Sokolnici. Pri prireditvi je sodeloval originalen Miklavž z bogatim spremstvom angelov in hudobcev ter pripeljal s seboj številna darila, s katerimi je obdaroval ne samo mlado, temveč tudi staro, da je bilo vse zadovoljno. Jazzband Jonny iz Ljubljane je igral v polno zadovoljnost številnih plesalcev, ki so se vrtili v najveselejšem razpoloženju skoro do ranega jutra.

Iz Litije

i— *Iz sodne službe.* Na sodniško mesto g. Josipa Trojeta je prišel po lastni prošnji dr. Jurij Štempihar, dosedaj nameščen v ministrstvu pravde v Beogradu. Za sodnika je nameščen pri litijskem okrajnem sodišču g. Karel Pleiweis. Oba gospoda sta službo že nastopila in jima želimo, da se počutita dobro v naši sredini.

Iz Zagorja

z— *Kulturni film »V brezkončnem Južnem morju — Fidži«* se bo predvajal danes v četrtek (ne v petek) za mladino popoldne, za odrasle pa zvečer ob 7. uri.

Iz Hrastnika

h— *Proslava.* V nedeljo 15. t. m., ob 5. popoldne bo proslavil Narodni dom v Hrastniku petletnico obstoja in kulturnega delovanja. Godbo in petje bo izvajal orkester in mešani zbor Glasbenega društva, sledila bo sokolska telovadba in igra »Priljudni komisar«. Slavnostni govor bo imel predsednik ZKD g. ravnatelj Jug.

h— *Delavski igralci* V nedeljo popoldne je igrala prvič v Narodnem domu Svoboda II. iz steklarne igro »Lokalna železnica«. Delo je bilo dovolj častno izvedeno. Vse pa je poživel orkester, ki je neumorno izpolnil odmore in zbor. Orkester je vodil g. Dirmeier. Steklarjem čestitamo na uspehu!

h— *Tatvina.* Neznan tat je odnesel gospodu Lokašku iz Turja, iz njegove spalnice 1000 Din v gotovini, uro, nekaj zlatnine in starega denarja. Osumljen je neki trgovski potnik, ki je tam prenočil.

Iz Ljutomera

lj— *Knjige Vodnikove družbe* so prispele ter se dobe pri poverjeniku proti povračilu voznine. Poverjenik prosi stare člane, da plačajo obenem tudi članarino za l. 1930., s čimer mu prihranijo precej dela in potov. Članarina znaša 20 Din Kdor hoče vezane knjige, plača za vsako 8 Din več.

lj— *V deputaciji mest in trgov*, ki se še ta mesec pokloni kralju, bo zastopana tudi naša občina po županu in še enem občinskem odborniku.

Iz Gornje Radgone

gr— *Člani Vodnikove družbe se obveščajo*, da so knjige pravkar prispele Poverjenica gdč Šergerjeva bo po možnosti vsem članom dostavila knjige na dom, za primer pa da jih kdo še ni prejel, se lahko zglasi na stanovanju poverjenice vsak dan popoldne Istočasno se naprošajo vsi člani, da se po možnosti takoj po prejemu knjig priglasijo za prihodnje leto ter plačajo v naprej malenkostno članarino 20 dinarjev.

gr— *Sokolsko društvo sklicuje izredni občni zbor* v petek, 13. t. m. ob pol 20 v gostilni pri »Pošti« na Spodnjem Grisu Na tem izrednem občnem zboru bo razprava o likvidaciji društva ter o vstopu v Sokola kraljevine Jugoslavije. Člani in članice naj se polnoštevilno udeležijo zbora.

Iz Murske Sobote

pm— *Koncert Oficirskega kluba v Murski Soboti* V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. priredijo aktivni in rezervni oficirji v Murski Soboti veliki vojaški koncert v soboto 14. t. m. ob pol 21. v Sokolskem domu v korist društva Rdečega križa Igrala bo popolna vojaška godba iz Varaždina Prireditev bo pri pogrnjenih mizah Po koncertu prosta zabava. Vsakoletna prireditev tukajšnjih oficirjev je še vedno zelo dobro uspela in zato se tudi sedaj pričakuje obilen obisk.

pm— *Vlom v Dolnjih Slavečih.* V noči 7. t. m. so neznani tatovi vlomili v hišo trgovca Štefana Forjaniča v Dolnjih Slavečih. Najprej so prebrskali kleti, odkoder so odnesli nekaj masti. Nato so šli v trgovino. V sosedni sobi je spal gospodarjev sin, katerega je vzbudila svetloba žepne svetiljke, ki je svetila nanj skozi steklena vrata. Na njegov krik so tatovi odgovorili z dvema streloma iz vojaške puške in nato pobegnili.

DOPISI

ŽELEZNIKI. Maša za Vladimirom Gortanom bo v nedeljo 15 t m. ob 10 v priljubljeni božjepotni cerkvi v Suši. Pridite in darujte svoj novčič za Gortanov sklad.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše! 13

MLEKARSTVOM K BLAGOSTANJU!

ALFA D. D.

SEPARATORJI IN STROJI ZA MLEKARSTVO

ZAGREB, BOŠKOVIĆEVA 46

195 Zastopniki se iščejo povsod!

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 11. decembra 1929. Višina barometra 306·8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno 0—10	Padavine vrsta	Padavine v mm do 7. ure
Opazovanja								
Ljubljana	8.	766·4	4	90	mirno	1		5·5
Maribor		765·3	2	90	NW 5			2·0
Zagreb		766·0	3	100	NW 2	8	Dež	4·0
Beograd		767·1	2	90	mirno			·
Sarajevo								·
Dubrovnik								
Skoplje	7.	762·8	2	100	mirno	10		
Split		759·6	9	65	NE 14	10		3·0

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 5.8 C, najnižja 3.2 C.
Solnce vzhaja ob 7.29, zahaja ob 16.18, luna vzhaja ob 13.38, zahaja ob 2.27.
Dunajska vremenska napoved za četrtek: Izpremenljivo, od časa do časa padavine, temperatura malo izpremenjena, južno-zapadni vetrovi.

Sokol

Odhod sokolskih delegatov v Beograd. Glasom naših informacij na merodajnem mestu se odpeljejo sokolski delegati na savezno glavno skupščino v Beograd v soboto z večernim brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 19 uri 57 minut. Podrobna navodila bodo izšla po JSS pravočasno.

Sokolsko lutkovno gledališče na Taboru priredi v nedeljo ob 15.30 uri zopet novo igro V kolikor smo poučeni, se bo prikazalo znano igro »Peterčkove poslednje sanje«, za katero je že sedaj vse pripravljeno. Prav gotovo bo tudi v tem primeru mlado gledalstvo zopet napolnilo dvorano lutkovnega gledališča. — Ob tej priliki bi opozorili br sokolska društva na veliki pomen sličnih ustanov. Storili smo to že večkrat, ampak zaenkrat menda še ni mnogo društev, ki bi se bila zavzela, da dobe čim prej za svojo deco lutkovno gledališče. Vodstvo taborskega gledališča je z nasveti rado in vedno na razpolago vsem onim, ki se zanimajo za to vrsto vzgojnega dela. Storiti se da mnogo.

Svršetek telovadnega tečaja v JSS. — Pretekle dni je končal telovadni tečaj, ki se je vršil skozi šest tednov pri JSS za oficirje letalske komande. Tečaj je vodil savezni načelnik br. dr. Murnik. Prepričani smo, da so si udeležniki te šole pridobili vse one potrebne lastnosti, da sedaj uspešno delujejo v svojih oddelkih kot telovadni učitelji in vzgojitelji naprej. Za razširjenje pravega razumevanja med mladimi državljani so take šole velikega pomena, ker ni vse eno, ako pri vojaških enotah poučuje telovadbo častnik-prednjak ali pa oseba, ki ni bila deležna tozadevne temeljite predpriprave.

Godbeni zbor Sokola I. razglaša, da se vrše vaje vseh oddelkov po naslednjem urniku: v nedeljo predpoldne ob 9. uri: salonski orkester in jazz I., v ponedeljek jaz II., v sredo salonski orkester in v petek pihalna godba. Bratom se to objavlja s pozivom za čim številnejšo in točno udeležbo.

Gospodarstvo

Problem stabilnejšega merila vrednosti

Problem boljše ureditve denarnih sistemov in stabilnejšega merila vrednosti postaja v zadnjih letih vedno bolj nujen. Večina valut bazira danes na zlatem standardu, kar pa samo na sebi še ne daje nikake garancije za stabilnost denarja kot merila vrednosti To nam najbolj dokazuje dejstvo, da je danes nakupovalna moč denarja mnogo manjša nego je bila pred vojno. Zlati indeksi cen se v različnih državah gibljejo med 130 in 150 % kar znači, da so današnje cene v zlatu za 30 do 50 % višje nego pred vojno, odnosno da se je nakupovalna moč zlata v zvezi z vojnimi in povojnimi perturbacijami občutno zmanjšala. Saj v resnici ni nikakega razloga, ki bi zlatu kot merilu vrednosti, dajal gotovo stabilnost. Če zlato ne bi bilo merilo vrednosti, tedaj bi se cene zlatu prav tako gibale navzgor ali navzdol, kakor cene drugim proizvodom. Večja produkcija in večja ponudba zlata bi pri slabem povpraševanju povzročila nazadovanje cen, slaba ponudba in nizka produkcija pa bi pri večjem povpraševanju povzročila naraščanje cene. Ker pa je zlato merilo vrednosti, zato prav za prav nima cene. Vse spremembe onih momentov, ki bi vplivali na ceno zlata, morajo torej pri denarnih sistemih, ki bazirajo na zlatu, najti izraz v dviganju ali padanju nivoja cen, odnosno v spremembi nakupovalne moči denarja.

Dalekovidni nacijonalni ekonomi so že pred vojno opozarjali na neugodne posledice, ki jih ima spreminjanje nakupovalne moči zlata kot merila vrednosti na razvoj gospodarske konjunkture in na finance. Znani angleški ekonom sir Josijah Stamp je že pred leti napovedal, da bo denarni problem v prihodnjih desetletjih postal važnejši kakor vsako drugo mednarodno gospodarsko vprašanje. Glede na nujno potrebo povsem stabilnega merila vrednosti, zlasti za mednarodna plačila in odplačila dolgov, se brez pretiravanja lahko trdi, da bo vsa usoda prihodnjih dveh generacij odvisna od načina rešitve tega problema.

V zanjih petih letih so n. pr. v Angliji padle cene za 16—20 %, kar pomeni, da se je v odgovarjajoči meri povečala nakupna moč zlata, odnosno da je postalo merilo vrednosti večje. Samo ta padec cen je povzročil, da so se državni dolgovi Anglije, preračunani v povsem stabilnih funtih povečali za preko 1000 milijonov funtov. Strokovnjaki že nekaj let izražajo bojazen, da bo zaradi prehoda velikih azijskih držav k zlati valuti, nastopilo veliko povpraševanje po zlatu, kar bo imelo za posledico nadaljnje nazadovanje svetovnega nivoja cen. Nazadovanje cen pa ni usodepolno samo za razvoj svetovnega gospodarstva (padanje cen povzroča poslabšanje gospodarske konjunkture), temveč še občutnejše za vse one države, ki tičijo v dolgovih, kajti nazadovanje svetovnega nivoja cen pomeni v povsem stabilnem merilu vrednosti izraženo povečanje dolgov. Dokler se je svetovni nivo zlatih cen dvigal, je to državam le koristilo, ker so se njihovi dolgovi dejansko na ta način zmanjšali Sedaj pa, ko je le pričakovati da bo svetovni nivo zlatih cen padel in se bodo dolgovi držav dejansko avtomatično povečali, je problem stabilnega merila vrednosti mnogo pridobil na mednarodni aktualnosti. Rešitev tega problema pa je mogoča le z mednarodno solidarnostjo. Z ustanovitvijo mednarodne reparacijske banke je dana možnost za praktično inicijativo pri rešitvi tega vprašanja, ki je doslej imelo le teoretično - akademsko obeležje. Rešitev je seveda mogoča le postopoma, potom vpliva na produkcijo zlata na ekonomično razdelitev razpoložljivega zlata, ekonomijo v denarnem obtoku itd., kajti na nadomestitev zlatega standarda s kakim drugim stabilnejšim standardom zaenkrat ni misliti.

= *Kreditna politika Privilegirane agrarne banke.* Upravni odbor Privilegirane agrarne banke je imel 9. t. m. sejo, na kateri je prišlo do važnih sklepov glede bančne kreditne politike. Sejo je vodil podpredsednik g. Andrija Radović, ki je ugotovil, da je vplačilo drugega obroka na delnice skoraj dovršeno. Drugi obrok znaša namreč 146 milijonov Din, med tem ko je banka doslej prejela na račun tega obroka 135 milijonov Din, tako da manjka še 11 milijonov Nato je bilo sklenjeno, da se *rok za vplačilo tretjega obroka na delnice, ki poteče 15. t. m., podaljša do 15. januarja prihodnjega leta.* Upravni odbor je dalje sklenil, da se ukine dosedanja omejitev hipotekarnih posojil posameznikom do 300.000 Din, tako da je *odslej mogoče dobiti hipotekarna posojila tudi preko tega zneska.* Isto velja za menična posojila, ki so zavarovana s hipoteko. Dalje je upravni odbor sklenil, da se izvršijo naslednje spremembe členov 46 in 47 poslovnega pravilnika banke: 1. Prošnjam posameznikov za menična posojila ni treba prilagati menice, ki jo ima prosilec pravilno podpisano poslati banki šele, ko mu bo ta posojilo v načelu odobrila; 2 Menična posojila daje banka zaenkrat samo na podlagi istočasne intabulacije dolga na nepremičnine in je zaradi tega poslati banki overovljen prepis posestnega lista iz zemljiške knjige kakor tudi načrt poslopja, ki se nudi v zastavo, ni pa treba prilagati situacijskega načrta zemljišča in tudi ne drugih listin, ki so navedene v tretjem odstavku člena 46.; v ostalem se menična posojila odobrujejo tudi na zastavo premičnin, kakor to določa pravilnik; 3. Prošnjam za dolgoročna posojila ni treba prilagati situacijskega načrta zemljišča; 4. Te spremembe se ne nanašajo na posojila, ki jih člani kmetijskih zadrug zanrošajo preko svojih zadrug. Upravni odbor je končno odobril poročilo o reviziji zadružnih organizacij ter so bili s tem v zvezi odobreni prvi zadružni krediti. *Doslej je bilo odobrenih 1066 hipotekarnih posojil in 440 prošenj za menična posojila* (710 prošenj za hipotekarna posojila še ni rešenih).

= **Akcija za ustanovitev gostilničarske pivovarne.** Kakor znano, se je med gostilničarji v Sloveniji zelo razširilo gibanje za ustanovitev lastne gostilničarske pivovarne, ki naj se zgradi v Laškem. Že dolgo časa se gostilničarji pritožujejo in bore proti dosedanjemu pivovarniškemu kartelu, ki je združil in pokupil vse pivovarne v Sloveniji ter diktiral cene pivu. Pivo ni prvovrstno in povhu tega še drago. Misel o ustanovitvi lastne pivovarne je že davno dozorela in odobravajo jo vsi gostilničarji, tako da je pričakovati, da bo izvedba načrta kmalu realizirana. Sestavil se je pripravljalni odbor, ki bo 16. t. m zboroval v Laškem. Na seji širšega odbora Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru, ki se je vršila v hotelu »pri Zamorcu«, je odbor zavzel svoje stališče napram tej akciji in je bila po obširnem poročilu gostilničarja Andreja Oseta soglasno sprejeta resolucija, po kateri naj se pozovejo vsi gostilničarji, da se strnejo v enotno falango in da podpro akcijo za ustanovitev gostilničarske pivovarne v Laškem. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni: Franc Kavčič, predsednik Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani, inž. Uhlič iz Ljubljane, Franc Juvančič, hotelir v Zidanem mostu; Ciril Maicen, restavrater v Zidanem mostu; Andrej Oset hotelir v Mariboru; T. Pačnik, veletrgovec v Laškem; I. Trog, hotelir v Laškem in dr. Franjo Roš, župan v Laškem

= **Težkoče naše papirne industrije.** Kakor doznavamo, bodo Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. z januarjem ustavile obrat na enem izmed štirih strojev za rotacijski papir. Vzrok za to skrčenje obrata leži v tem, da podjetje na eni strani ne dobi v tuzemstvu dovolj naročil, da bi vsi stroji ostali v obratu, na drugi strani pa so cene na svetovnem trgu v zadnjem času precej nazadovale, tako da je izvoz skoro onemogočen. Produkcija ostalih vrst papirja bo še v naprej ostala v dosedanjem obsegu. Zaradi skrčenja obrata bo prizadetih okrog 100 delavcev.

= **Sprememba carine na vijake in matice.** V »Službenih Novinah« od 10. t. m. je objavljen zakon o spremembi tarifne številke 554. uvozne tarife k predlogu zakona o splošni carinski tarifi. Doslej je ta številka uvozne tarife vsebovala le eno postavko za vse debeline z maksimalno carino 45 in minimalno 35 zlatih Din. S citiranim zakonom pa se sedaj ta številka uvozne tarife spremeni in glasi: Vijaki in njih matice vsake vrste, zakovice in železni deli za pritrjevanje izolatorjev s premerom preko 7 mm — 45, odnosno 30 zlatih Din, s premerom 7 mm ali manj — 100, odnosno 70 zlatih Din. (Z uveljavljenjem naknadnega sporazuma k trgovinski pogodbi z Avstrijo je bila sprememba št. 554. uvozne tarife pogodbeno že izvršena.)

= **Načrt zakona o trgovini z državnimi papirji.** Te dni je bil predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu načrt zakona o trgovini z državnimi papirji. Svrha tega zakona je, da se onemogočijo zlorabe pri prodaji državnih papirjev, ki se pogosto dogajajo, zlasti pri prodaji na obroke.

= **Bata v Nemčiji.** Spor med Bato (znanim češkim industrijcem čevljev) in nemško industrijo čevljev traja že skoro leto dni. Ogromen izvoz Batinih čevljev v Nemčijo je povzročil, kakor znano, težko krizo v nemški čevljarski industriji. Da bi odvrnil propagando proti njegovim proizvodom, je Bata v tekočem letu uredil v Nemčiji svojo lastno prodajno organizacijo in izvršil vse priprave za gradbo velike tvornice. Ker bo nemški Reichstag v kratkem razpravljal o eventualnem povišanju nemške carine na čevlje, se Bata sedaj mudi v Berlinu, kjer se pogaja s predstavniki nemške čevljarske industrije. Izjavil je, da hoče v vsakem primeru zgraditi v Nemčiji veliko tvornico, za katero ima že potrebna zemljišča. Vendar ne odbija kompromisa. Če bodo ostale sedanje carine na čevlje nespremenjene, tedaj bo v novi nemški tvornici izdeloval predvsem blago za izvoz in nekaj najobičajnejših vrst čevljev za nemški trg. Če pa pride do povišanja carine, tedaj bo tvornico v Nemčiji (ki bo zaenkrat pričela obratovati v jeseni prih. leta) veljkopotezno zgradil, tako da bo lahko v veliki meri kril potrebe nemškega konsuma. V zadnjem času je Bata izvoz svojih čevljev omejil, zato pa je pričel v večji meri izvažati v Zedinjene države.

= *Dobave.* Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 300 kg steklarskega kita in glede dobave morskih gob, do 18. t. m. glede dobave električnega materijala, do 19. t. m. pa glede dobave 2100 komadov vodokaznih stekel; prometno-komercijelni oddelek pa do 16. t. m ponudbe glede dobave 1000 l špirita. — Oblastna poštno-telegrafska uprava v Ljubljani sprejema do 20 t. m. ponudbe glede dobave 25 komadov navadnih pisemskih nabiralnikov (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. t. m ponudbe glede dobave električnih vitljev. (Pogoji so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Ne ustrašite se

še tako velikega pranja, kajti Schichtov RADION bo namesto Vas oskrbel polovico dela. Način je zelo enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči. 2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati. 3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se bodete, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

Schichtov RADION

Borze

11. decembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo slab. Le v devizah na Berlin in Curih je bilo nekaj potrebe. Tečaji deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Med efekti je bila zaključena Kranjska industrijska po 304.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda danes obdržala včerajšnje višje tečaje. Za aranžma se je trgovala po 434.5—435, za kaso po 434 — 435 in za februar po 410 do 411. Med ostalimi državnimi papirji so se agrarne obveznice trgovale po 52. Zasebne vrednote so ostale dalje zanemarjene. Med bančnimi papirji so bili zaključki le v Jugobanki po 81 in 83 in v Zemaljski banki po 129. Med industrijskimi papirji se je Slavonija ponovno okrepila ter je bila zaključena že po 190. V ostalem je bil zabeležen zaključek le še v Tvornici vagonov po 135.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.77, Berlin 13.5125—13.5325 (13.5275), Bruselj 7.897, Budimpešta 9.8822, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.937, London 275.37, Newyork 56.21, Pariz 222.03, Praga 166.89 do 167.69 (167.29), Trst 294.10—296.10 (295.10)

Zagreb. London 274.96 — 275.73, Newyork 56.17 — 56.37, Pariz 221.03 — 223.03, Milan 294.157 — 296.157, Curih 1094.4 do 1097.4, Amsterdam 22.74 — 22.80, Berlin 13.4925 — 13.5225, Dunaj 7.922 — 7.952, Praga 166.89 — 167.69, Budimpešta 9.865 do 9.895.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.1275, Newyork 514.5, Pariz 20.2625, Milan 26.9375, Madrid 71.55, Berlin 123.22, Praga 15.2625, Bukarešta 3.07125, Budimpešta 90.15, Sofija 3.72, Varšava 57.77.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 436 blago, za december 438 blago, Celjska 170 denar, Ljubljanska kreditna 124 denar, Prašteđiona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Kranjska industrijska družba 304 zaključek, Ruše 250 do 260, Vevče 130 denar.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 434.5 — 435, kasa 434.5 — 435, za februar 410.5 — 412, investicijsko 85.25 den., agrarne 52 — 52.5; bančne vrednote: Prašteđiona 905 — 910, Union 200 — 205, Jugo 81—83, Narodna 8160 den., Ljubljanska kreditna 123 den., Srpska 157 denar, Zemaljska 129 do 130; industrijske vrednote: Narodna šumska 47.5, Gutmann 160 — 180, Slaveks 90 do 95, Slavonija 190—200, Našička 1500 den., Drava 290 — 320, Šećerana 372.5 — 380, Brod vagon 135 — 150, Vevče 132 denar, Dubrovačka 419 — 420, Jadranska 545 do 580, Trbovlje 545 — 580.

Beograd. Vojna škoda 434.5 — 436.5 zaklj., za december 411 — 412, investicijsko 85 do 85.5, agrarne 51 — 52, Narodna 8220 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ **Ljubljanska blagovna borza** (11. t. m.) Tendenca mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon klad in 1 vagon oglja. — Kakor poročajo iz Beograda, se je ministrstvo za šume in rudnike pričelo zanimati za nazadovanje cen na evropskem lesnem trgu. Cene bukovini so v zadnjem času nazadovale za okrog 15 %, cene hrastovini pa za 10 %. Vzrok temu nazadovanju je deloma iskati v oslabitvi španske valute. Španski uvozniki so zaradi bojazni, da bi pezeta dalje padla, rezervirani in kupujejo le najpotrebnejše. Stabilizacija španske valute bi v tem pogledu prinesla gotovo zboljšanje.

Žito

+ **Ljubljanska borza** (11. t. m.) Tendenca za pšenico in rž trdna, za koruzo in oves stalna. Zaključen je bil 1 vag. koruze. Nudi se pšenica (slov. post., mlev. tar. pl. 30 dni): baška, 79 kg 245 — 247.5; 78 kg 242.5—245; 77 kg 238.5 — 240.5; sremska, 77 kg 235 — 237.5, slavonska, 77 kg 227.5 — 230; moka: »0« franco Ljubljana 370—375; koruza: baška, umetno sušena 195 — 197.5, po mlevski tarifi 192.5 — 195, času primerno suha s kakovostno garancijo 170 — 175; činkvantin: baški 245 — 247.5; oves: baški, 63/64 kg 195—197.5 Din za 100 kg.

+ **Novosadska blagovna borza** (11. t. m.) Tendenca mlačna. Promet: 12 vagonov pšenice, 31 vagonov koruze in 7 vagonov moke. Pšenica: baška 77 kg 192.5 — 195; 78 kg 195 — 200; ladja Tisa 200 — 205; sremska, 77 kg 182.5 — 187.5. Oves: 137.5 do 142.5 Ječmen: baški 122 — 127.5. Koruza: baška 105 — 110; s kakovostno garancijo 107.5 — 110; za december - januar 110 do 112.5; za marc. ladja Dunav 130 — 132.5; umetno sušena 130 — 132.5 Moka: baška »0« 305 — 310; »2« 275 — 280; »5« 235 do 240; »6« 185 — 190. Otrobi: 90 — 95.

Iz življenja in sveta

Severni Francozi

Čudna teorija znanega polarnega raziskovalca o izvoru Eskimov

Znani danski raziskovalec polarnih pokrajin dr. Knut Rasmusen je predaval v kodanjskem zemljepisnem društvu o svojem bogatem raziskovalnem delu med Eskimi. Znanost je že davno ugotovila, da bivajo ti pastorki narave prav dolgo, menda že od kamenite dobe, v svoji mrzli domovini. Vendar ni vedel nihče povedati, iz kakšnega vzroka so si poiskali tako neprijazno deželo. Po zunanjosti so jih smatrali za mongole. Njih jezik je bil popolnoma osamljen. Toda Rasmusen je dospel po geologičnem etnografskem in arheologičnem raziskovanju do presenetljivega zaključka:

Eskimi so Kelti,

potomci nekdanjih Galcev, ki so se izselili na sever iz sedanje Francoske! To se je dogodilo pred mnogimi tisoč letji. Takrat so bivali predniki sedanjih Francozov po jarnah, nosili medvedje kože in s kamenitimi sulicami preganjali orjaške merjasce v bližini sedanjega Pariza. Na Grenlandskem ugotovljeni ostanki orožja, kuhinjske posode in slikarij so popolnoma enaki onim, ki jih je zapustilo na Francoskem prvotno ljudstvo »lovcev-slikarjev«. Eskimi so torej Galci. Iz katerega vzroka so zapustili domovino? Najbrž se je to zgodilo radi elementarnih naravnih nesreč tekom starejše kamenite dobe. Galski lovci so sledili umikajoči se zverjadi, dokler niso prišli v Grenlandijo. Orjaški tečajni otok je bil takrat lepa, topla dežela z bogatim živalstvom in rastlinstvom.

Na severu so ohranili Eskimi jeklene sulice in koščen nakit, kakor se najdejo ob Seini.

Tudi njih lobanje so popolnoma slične onim nekdanjih Galcev. Minulo je več tisočletij. Eskimi so se prilagodili novim vremenskim razmeram in postali domačini v deželi večnega snega. Na svoj izvor so pozabili. Pomešati so se morali z rdečekožci, prednjaki poznejših Laponcev in ameriških Indijancev. Ohranili so si tudi besedni zaklad teh sedaj izumrlih rodov. A Rasmusen je odkril staринsko sveto pesem, ki jo poznajo pri Eskimih le njih žreci. Bila je najsvetejša skrivnost dolge vrste pokolenj in pripisujejo sleherni njeni besedi čarovniški pomen. Eskimi sami ne razumejo besedila pesmi. Rasmusen je ugotovil, da so številni izrazi slični besedam sedanjih Bretoncev! Na ta način dobijo Francozi nove brate, ki se jim najbrž ne bodo zdeli posebno lepi. A Eskimi imajo eno lastnost, za katero jih Francozi lahko zavidajo: so jako odporni in imajo dosti otrok ter se ni bati, da bi izumrli. Rasmusenova izvajanja so zbudila seveda ogromno pozornost pri francoskih znanstvenikih, kakor tudi pri angleški Keltski ligi.

Čitanje Sv. pisma kaznovano z ječo

Boljševiki so v Moskvi aretirali knjeginjo Sofijo Lievenovo, hčer višjega ceremonlara na bivšem carskem dvoru, ker jo otrokom prebirala iz Sv. pisma. Na sliki levo kneginja, na desni njena sestra, žena bivšega londonskega višjega župana Kynastona Studda.

Elegantnim gospodom

priporočamo za plesno sezijo in druge večerne prireditve sijajne smokinge, frake in žakeje v izvršitev. Fino »Gentleman« angleško črno blago oddajamo poljubno metrov.

Drago Schwab, Ljubljana

Sto novih otokov

Ruski letalec Čuhnovski, ki se je odlikoval pri rešitvi Nobilovih tovarišev, raziskuje zdaj Ledeno morje. Sporočil je ruski akademiji znanosti, da je sredi oceana naštel nad 100 nepoznanih otokov. Nekateri od njih so bujno zeleni. Letalec je fotografiral tudi črede orjaških severnih jelenov. Akademija bo prihodnje leto poslala znanstvenike, ki bodo preiskali novo otočje.

Napoleonov orel

1. t. m. so prodali v Parizu na dražbi cesarskega orla, ki je nekoč krasil zastavo nekega Napoleonovega polka. Bronasti orel z drogom vred je dosegel ceno 155.000 frankov!

Kam s starimi avtomobili?

Pri nas to vprašanje še ni aktualno in tudi v doglednem času najbrž še ne bo. Ameriška mesta pa se že davno pečajo s tem problemom, kajti številne razvaline v službi ostarelih in polomljenih voz so skoraj že del zunanjosti ameriške pokrajine Naravno, da polomljeni, pomečkani in na vse načine zveriženi vozovi ob cesti ne služijo ravno v kras pokrajini, tem manj mestom, kjer je njih oklica popolnoma posejana s temi žalostnimi ostanki. Neka predmestna newyorška občina je ta problem rešila na ta način, da je sklenila s takimi vozovi zasuti bližnje močvirje. Doslej so občinski delavci z vseh koncev občine že navlekli preko 10.000 takih upokojenih vozil, jih napolnili s prstjo in gruščem ter jih pogreznili v močvirje. Pravijo, da je v močvirju prostora še za kakih 100.000 teh kovinskih trupel.

Nevarni poljubi

Sovjetska pošta je natisnila nove dopisnice. Znamka kaže Leninov spomenik v Moskvi. Gori pa je zapisano v ruščini in drugih jezikih svarilo: »Premisli, predno poljubiš! Vsak poljub ti prinaša 40.000 bacilov! Narodni zdravstveni komisariat.«

Naslednik Rykova — Andrejev

Na željo Stalina ne bo Rykova zamenil na mestu predsedstva narodnih komisarjev SSSR Molotov, kakor je bilo javljeno pred par dnevi, marveč Andrejev, čegar sliko prinašamo.

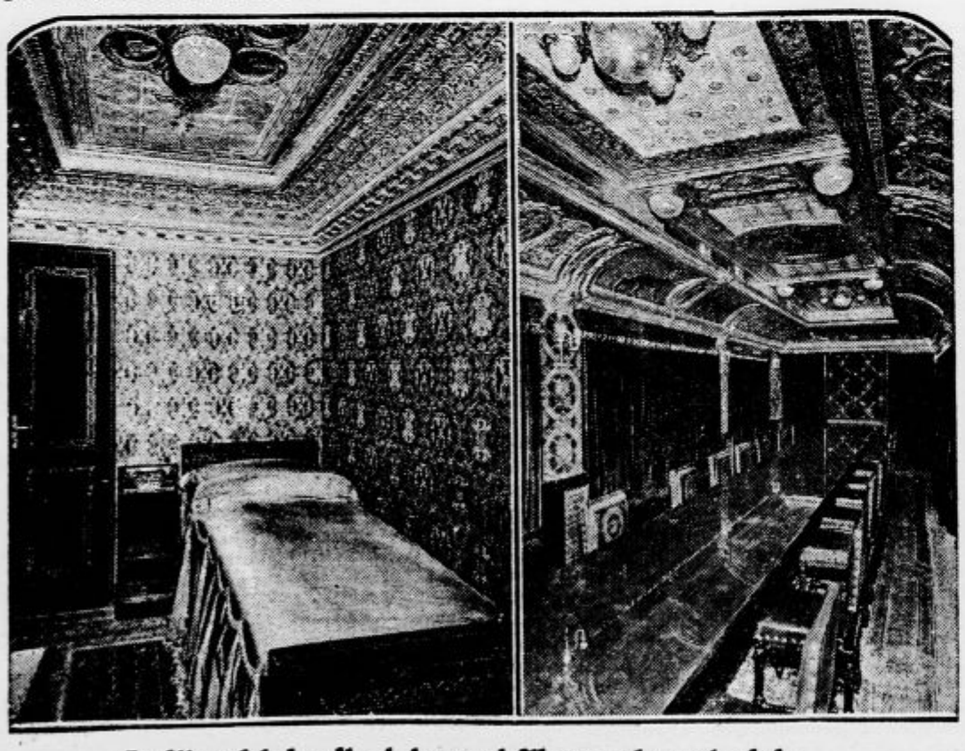

Italijanski kralj si je omislil nov dvorni vlak

ki so ga izdelali v Turinu in ga opremili z največjim razkošjem. Na sliki: pogled v spalnico in v jedilnico novega dvornega vlaka.

Kdo je prvi?

Pred mesecem dni so v Parizu obesili spominsko ploščo na hišo, kjer je bival Martinville, ki je baje izumil fonograf pol leta prej nego Edison. Ta slavnost je povzročila ogorčen spor o prednosti. Angleži trdijo, da je prijavil njih rojak Charles Chauce v Parizu sličen izum točno 8 mesecev in 11 dni pred Edisonom. Martinvillov aparat se je imenoval fonoavtograf, Chauceov paleofon. Razen tega je prijavil Anglež William Barlow v istem letu svoj lothograf. Zdaj so posegli v spor arheologi, ki hočejo pomiriti vse tekmece. Fonograf je bil baje znan že v starem Egiptu in sir Robert Hards je naznanil, da so se posluževali sličnega izuma tudi Kitajci pred 2000 leti. Neki princ, namestnik v Kantonu, je govoril »v škatlo« in zapečateno pošiljal v Peking na dvor. Ko so jo tam odpirali, so se iz nje slišale v Kantonu zabeležene besede. Sedanjim izumiteljem bo tedaj težko dokazati prvenstvo.

Angleški zračni orjak »R 101«

ob svojem stolpu za pristajanje. S stolpa prehaja na zrapoklov več članov angleške spodnje zbornice, ki so prišli, da si ga ogledajo.

Vsaka zavedna gospodinja uporablja dosledno ADRIA prašek za pecivo

Novo plemstvo

Nekdanji mornarji znane nemške križarke »Emden«, ki jo je potopila l. 1914. angleška ladja »Sidney«, so večkrat prosili vlado, naj jim dovoli v spomin na prebite nevarnosti dodati svojim imenom besede »von Emden«. Pred kratkim je odbil hamburški senat slično prošnjo desetih »emdenovcev«, ki živijo na ozemlju mesta Hamburga. Zdaj je uslišala prošnje osrednja nemška vlada in se bodo lahko pisali »von Emden« tudi oni mornarji, čijih osebne prošnje so poprej bile odbite.

Zanimiv preklic

Uradni dnevnik republike Litve je priobčil pred nekoliko dnevi sledeči preklic: »Z ozirom na sramotne vesti in lasten kes izjavljam prostovoljno, da hočem pokopati nehlago preteklost. Navečala sem se laži in hinavščine ter iskreno obžalujem, da sem bila nezvesta svojemu soprogu. Vse sem mu priznala in mi je vse odpustil. Za naprej mu bom zvesta. Potrudila se bom izbrisati spomin na duševno muko, ki sem mu jo povzročila.« Podpis: L. Vitkauskas. Prizanesljivi soprog je lahko zadovoljen.

Slabo telesno odvajanje

takoj odpravi prašek

MAGNA PURGA

Na konici noža po jedi z malo vode. V lekarnah in drogerijah 1 omot 4 Din.

Težko slovo

Te dni so obesili v Liverpolu delavca Johna Magureja, ki je v jezi zabodel svojo ženo. Obešenje je obudilo veliko zanimanje, saj je na Angleškem izredno redek pojav. Morilec je zapustil 10 otrok! Poslovil se je pred eksekucijo od dveh najstarejših, a ni maral videti ostalih osem. Bal se je, da bi mu po tem srečanju zmanjkalo poguma za moško smrt...

Tri nove pričeske po današnji modi

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.
Četrtek, 12.: Naš gospod župnik. E.
Petek, 13.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.
Četrtek, 12.: Zaprto.
Petek, 13.: Gorenjski slavček. B.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20
Četrtek. 12.: Krog s kredo. A.
Petek, 13. ob 17.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Dijaška predstava. Dijaške cene.
ne cene. Kuponi.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15.
Sobota, 14.: Prisega ob polnoči.
Nedelja, 15.: Prisega ob polnoči.

Predavanje E. Čirikova v Ljubljani

Kakor smo naznanili že v včerajšnji številki, pride v Ljubljano ruski pisatelj Evg. Čirikov, ki je znan tudi marsikateremu slovenskemu ljubitelju ruske povesti po svojih svežih in originalnih novelah, zlasti iz študentovskega življenja. E. Čirikov bo — enako kot v Beogradu in Zagrebu, kjer je bil sprejet z velikim navdušenjem — predaval tudi v Ljubljani, in sicer, kakor izvemo, **o razmerju inteligence do naroda.** Predavanje bo v petek dne 13. t. m. ob 20. uri v veliki kazinski dvorani. Toplo priporočamo vsem prijateljem ruske narodne kulture, da posetijo to predavanje, ki ga prireja ljubljanski PEN - klub.

Članica leipziške opere ga. Ančica Mitrovićeva, bivša operna pevka v Ljubljani, je minule dni nastopila v zagrebški operi z izredno velikim uspehom. Pela je vlogo Rachile v Halevyjevi »Židinji«. Občinstvo je prirejalo svoji simpatični znanki velike ovacije, ki so tem bolj pomembne, ker so se pred leti ge. Mitrovićevi delale v Zagrebu nepotrebne težkoče in ovire pri razmahu njenih opernih kvalitet. Uspehi v Leipzigu so pa le potrdili sloves, ki si ga je pridobila v teku svojega kratkega delovanja v ljubljanski operi.

Razstava jugoslovenske likovne umetnosti v Londonu. Zagrebška »Nova Evropa« poroča, da so priprave za jugoslovensko umetnostno razstavo v Londonu v polnem teku Razstava se bo vršila spomladi prihodnjega leta. Prireditveni odbor je že našel najprimernejše prostore, in sicer v delu londonske Narodne galerije (»Tate Gallery«), kjer je sedaj nameščena moderna galerija. To je najboljši lokal, kar si ga sploh lahko mislimo v Londonu. Galerijin odbor (Board of Trustees) bo odstopil prostore pod najugodnejšimi pogoji. Verjetno je, da se bo razstava preselila iz London tudi v nekatera druga večja mesta. »Nova Evropa« predlaga, da bi se ob tej priliki priredil izlet naših intelektualcev in gospodarskih voditeljev v London, da se navežejo ožji stiki z britskimi krogi.

Proslava stoletnice N. G. Černiševskega v Beogradu. Centrala za radničko vaspitanje v Beogradu je priredila v nedeljo večer ruskega socijalnega pisatelja N. G. Černiševskega, čigar stoletnica rojstva je potekla lansko leto. Predaval je dr. Aleksije Jelačić, ki je obširno očrtal življenjsko delo velikega ruskega materijalista, »ruskega Karla Marxa« in miselnega začetnika vseh novejših socijalnih gibanj na ruskih tleh.

»Letopis Matice Srpske« je objavil v decemberski številki med drugim članek Sv. Vinaverja »Ideološke struje oko Lige Naroda«, študijo dr. M. Moskovljevića o Dobrovskem, članek E. Zaharova o ruski poeziji, razpravo dr. M. Mirkovića o načelu svobode v notranji trgovini, več pravniških člankov, poročilo o delovanju Masarykovega narodnoprosvetnega zavoda v Pragi in zelo informativen članek o položaju Bolgarije.

Desetletnica »Nove Evrope«. Znana zagrebška revija »Nova Evropa« je pravkar zaključila 20. knjigo in stopi s prihodnjim letnikom v 10. leto svojega obstoja. Poslej bo izhajala samo enkrat na mesec v zvezkih po 72—80 strani. Izdajala bo skupne številke o raznih krajih, ljudeh in problemih. Tako napoveduje tudi obsežno številko, ki bo posvečena kopališčem in letoviščem v Sloveniji (Bled Bohinj, Kamnik in Kranjska gora, Rogaška Slatina, Radenci, Doberna, Laško, Rimske Toplice in dr.). Dalje ima na programu zaključeno številko o novi Rumuniji, o Meštroviću, o stari srbski umetnosti, o svetem Savi, o Zmaju Jovanu Jovanoviću o sodobni tehniki, o D'Annunziju itd. — 12. številka je priobčila med drugim članek o Watsonovem »Sarajevu« v češčini, članek bivšega črnogorskega ministrskega predsednika »Crna gora i Italija«, članek M. Č. o banjaluškem procesu, I. Belina o naši udeležbi na barcelonski razstavi itd.

Nova komedija Pecije Petrovića. Avtor »Vozla«, »Plohe«, »Duše« in drugih, tudi pri nas znanih dramatskih komadov Petar (Pecija) Petrović je spisal novo komedijo »3 : 1«, ki se bo uprizorila že začetkom januarja v beograjski drami.

Iz češkega slovstva. Mednarodni institut za duševno sodelovanje v Parizu je proglasil za najboljše v letu 1928. naslednje češke leposlovne knjige: **Josefa Knapa** roman »Muży a hory«, Petra Bezruča »Slezke pesni«, R. Medka »Plukovnik Švec« in roman slovaškega pisatelja Nadašija »Svatopluk«. O spisih **Josefa Knapa,** ki je stalni sotrudnik »Jutrove« kulturne rubrike, priobčimo v eni prihodnjih številk obširnejšo informacijo.

Jugoslovenska grafika na Poljskem. V večjih poljskih mestih prireja »Towarzystvo miłownikov ksiazki« razstavo slovanskih ex libris. Tu so v lepem številu zastopani tudi jugoslovenski grafiki Gjurić, Saša Šantel, Hinko Smrekar, Renarić, Elko Justin, Šubic, Bojničič, Nasta Rojc, Roch in Tomljenović. Ista razstava se bo pozneje preselila na Češkoslovaško in v Anglijo, po vsej verjetnosti tudi v Ameriko.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 12. decembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18: Predavanje o modernih prejemnih aparatih za priključitev na omrežje. — 18.30: Portreti iz svetovne literature. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Tedenski pregled domačih in tujih dogodkov. — 20: Melodramski večer ge. Danilove in g. Kogoja. — 21: Koncert Mandrovega duda - tria iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila.

Petek, 13. decembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Predavanje o zadružništvu. — 19: Gospodinjska ura. — 19.30: Italijanščina. — 20: Delavski večer. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reprod. glasba. — 12.40: Koncert radio-kvarteta. — 18: Popoldanski koncert. — 20: Prenos iz gledališča: Gounodova opera »Faust«. — 21.30: Poročila. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert orkestra. — 20.35: Jugoslovenske nar. pesmi s spremljevanjem harmonike. — 22: Koncert lahke glasbe. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19: Prenos iz gledališča: Foersterjeva opera »Eva«. — 22.15: Koncert lahke godbe. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 19.30: Prenos iz gledališča: Verdijeva opera »Rigoletto«. — Koncert lahke godbe. — VARŠAVA 17.45: Sibirski zborovski koncert. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — Prenos inozemskih postaj. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Reprod. glasba. — 16: Glasbena akademija. — 20.05: Koncert komorne glasbe. — 20.30: Reminiscence iz dun. koncertnega življenja v preteklosti. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 20: Prenos iz drž. opere: Leoncavallo »Glumači«. — 22.30: Zabaven program. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 18.35: Prenos iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Koncert orkestra. — Godba za ples. — STUTTGART 16: Koncert iz Frankfurta. — 19.30: Violinski koncert. — 20.15: Igrafski večer. — 21.15: Poljuden slovanski večer. (Filharmonični orkester). — Lahka godba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 12.05: Pevski koncert. — 17.30: Ciganska godba. — 20.10: Veseloigra. — 22.10: Lahka godba. — LONDON 20.45: Orkestralen in pevski koncert. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21.02: Mascagnijeva opereta »Si«.

Mrzlo-mokro vreme

pospešuje nastop prehlajenj in njihov prenos. Ustno in žrelno duplino razkužuje

Panflavin pastile

ki so zato najbolj prikladne, pri tem pa okusne in neškodljive.

BAYER

Sport

Sportni drobiž

Upravni odbor JNSa je sklenil, naprositi maršalat dvora, da se dovoli avdijenca vseh sportnikov iz cele države, ki žele pokloniti se kralju Aleksandru ter mu izreči udanost in zahvalo za veliko pažnjo, ki jo je naš kralj vedno pokazal napram sportu. JNS bo izdal na vse svoje organizacije tozadeven proglas. V deputaciji bo zastopan vsak klub po enem, a podsavezi vsak s tremi delegati. Obenem se bo JNS obrnil na vse druge sportne saveze s prošnjo, da bi se pridružili tej deputaciji, ki bo štela približno 400 oseb. Kralju Aleksandru bo JNS ob tej priliki izročil umetniško izdelano plaketo. Predvidenih je tudi nekaj sportnih prireditev, vendar pa o tem še niso znane porobnosti.

JNS je izal službene objave, v katerih poudarje, da je v zmislu pravil in odloka policijske oblasti ves upravni odbor JNSa še vedno v funkciji, ter pozivlje vse klube in podsaveze, da se pokore naredbam tega upravnega odbora, sicer bi se proti njim postopalo strogo po pravilih. Nova glavna skupščina bo sklicana, ko bodo prispela potrebna navodila in odredbe policijske oblasti.

Zagrebška Concordia bo za božične praznike odpotovala na turnejo v Nemčijo. 22. t. m. bo igrala proti FC Bayern v Bayreuthu, 25. v Hofu proti Sp. V. Hof in 29. proti Minerve v Berlinu. Mogoče bo nastopila tudi proti Tennis Borussia, za Novo leto pa je dobila povabilo v Curih, kjer bi igrala proti tamošnjemu FC Zürich.

Pred nekoliko dnevi je podal ostavko predsednik novoustanovljenega kluba Gradjanski 1911 dr. Čačić, ker so ga nekateri funkcijonarji kluba v vprašanju pogajanj za pomirjenje s starim Gradjanskim desavuirali. Sedaj je izstopil iz kluba tudi g. Perška.

V novem almanahu FIFA se službeno prizna tekmovanje za balkanski pokal ter njegov upravni odbor.

Prihodnje leto se vrši v Pragi III. ženska olimpijada. Prijavile so se dosedaj Nemčija, Poljska, Francija in Estonska. O udeležbi naših sportašic še ni odločeno. Na tej olimpijadi se bo tekmovalo v lahki atletiki, plavanju, sabljanju, hockeyu, tenisu in baset ballu. Češki hazena savez bo skušal doseči, da se vzame v program tudi hazena, kar bi prijalo tudi našim sportašicam.

Nekoliko pretiranega sportnega ponosa je pokazal golman nekega varšavskega kluba Wiese. Ko so mu njegovi tovariši očitali, da je on s svojo slabo igro zakrivil poraz moštva, je poslal predsedniku kluba pismo, v katerem mu je najavil samomor. In res je odšel na igrišče, kjer si je pognal kroglo v glavo.

Akademske mednarodne zimske tekme

Kakor smo že poročali, priredi Confédération International des Etudiants to zimo v Davosu pod častnim pokroviteljstvom zveznega svetnika Motte svojo II. zimsko studentsko olimpijado, in sicer od 4. — 12. januarja.

V naslednjem prinašamo program teh iger:

I. Tekmovanje na smučeh: a) smuški tek na 18 km z maksimalnim vzponom 300 m; b) smuški skoki na novi skakalnici v Bolgenu; c) slalom; d) alpska vonžnja na klasični progi Porsennfurka-Küblis. Višinska diferenca 1400 m. Dolžina proge 10 km. e) stafeta cca 30 km daljine s cca 1200 m vzpona in ravnotoliko padca. Stafeto tvori 5 tekmovalcev, ki se neenakomerno razdele na tekmovalni progi.

Vsaka država prijavlja za poedino točko 6 tekmovalcev, od katerih pa samo 3 startajo in se kvalificirajo. Ča stafeto se prijavi 10 tekmovalcev, od katerih starta samo 5.

Važno je, da se istočasno z II. stud. olimp. vrši tudi *»VI. akademsko tekmovanje na smučeh univerz vseh držav«* in *»VI. tekmovanje za univerzitetno prvenstvo Švice.«*

Število udeležbe na teh dveh tekmovanjih je neomejeno. Vsaka univerza lahko prijavi poljubno število tekmovalcev.

Akademiki, reprezentanti države, lahko absolvirajo z enim tekmovanjem tudi ti zadnji, če se to pravočasno javi.

II. Hockey na ledu. Organizira Akad. Eishockey Club Zürich (A. E. H. C. Z.) Tekmuje se po pravilih »Ligue International de Hockey sur Glace (L. I. H. G.).

III. Drsanje. Organizira Int. Schlittschuhclub Davos kot član Švicarskega saveza. Tekmuje se po pravilih Int. Eislaufvereinigung.

IV. Bobsleigh. Organizira Bobsleigh-Club Davos (B. C. D.). Tekmuje se po pravilih Fédération Internacionale de Bobsleigh et Tobogganig (F. I. B. T.).

Vse podrobne informacije daje odbor za sport Saveza jugoslov. akademikov, Ljubljana, univerza. Ta odbor je storil vse potrebno, da bo Jugoslavija dostojno zastopana na teh pomembnih tekmah. Sporazumno z Jugoslovenskim zimskosportnim savezom bo sestavljena naša reprezentanca, ki bi nastopila v tekmovanjih na smučeh in v drsanju. Vendar pa zavisi odhod naših reprezentantov od podpor naše javnosti in državnih oblasti.

SK Ilirija (težkoatletska sekcija). Današnji trening v telovadnici odpade radi klubovega občnega zbora. Prihodnji trening se vrši zopet v ponedeljek 16. t. m. — Tajnik I.

SK Ilirija (hazenska in plavalna sekcija). Danes ob 18. uri trening v telovadnici za vse one članice, ki se ne udeleže občnega zbora. One, ki nameravajo prisostvovati občnemu zboru, so oproščene današnjega zbora. Igralke Doberšet, Wohlfart, Dovč, Stana, Petrič, Trampuž, Rupel naj se zglase ob 18.30 v klubski sobi.

Občni zbor SK Ilirije. Danes ob 20. uri se vrši v dvorani Okrož. urada za zavarov. delavcev na Miklošičevi cesti klubov 19. redni občni zbor. Odbor vabi na ta občni zbor celokupno članstvo. Za redne člane je udeležba obvezna. Posebna vabila se niso razpošiljala. — Odbor SK Ilirije.

ASK Primorje (plavalna sekcija). Pozivam vse plavače in plavalke, da se sigurno udeleže izrednega občnega zbora kluba, ki se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob 20. uri v zeleni dvorani hotela Union. — Radi važnosti udeležba obvezna. — Načelnik.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Pozivam vse atlete, da se sigurno udeleže izrednega občnega zbora kluba, ki se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob 20. uri v zeleni dvorani hotela Union. — Radi važnosti, udeležba obvezna. — Načelnik.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.
Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Ši. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Brivskega pomočnika samo prvovrstnega delavca, ki reflektira na stalno službo, sprejme A. Turk, Miklošičeva cesta 7. — Plača kakor tudi postranski zaslužek prvovrstna. 43806

Mizar, vajenca ki ima veselje do te obrti, a hrano in stanovanjem v bliži takoj sprejme Rudolf Majcen, splošno mizarstvo, Velenje. 43797

Šofer izučen mehanik, trezen in zanesljiv vozač, ne pod 24 let star, dobi takoj mesto k tovornemu vozu. Predstaviti se je v trgovini Ignac Andrašič, Kranj. 43745

Navijalec samostojen in izkušen dobi stalno mesto. Ponudbe na naslov: Emil Perles — Osijek. 43835

Knjigovški pomočnik mlajši dobi delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43854

Vrtnar samec, popolnoma vešč vrta, parka ter sadjarstva, po možnosti tudi čebelarstva in avtomobila, se sprejme na podlagi pismene ponudbe in predpisov izpriševal, z zahtevki, pri posestvu na Gorenjskem Jesivišču. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojen vrtnar«. 43620

Mlađega brivskega pomočnika z vso oskrbo v hiši in plačo po dogovoru sprejme takoj Joško Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Zobotehnik večinoma za operativno delo, se sprejme v večjo prakso na deželi. Oferte na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobra moč 30«. 43830

Dekle staro do 18 let, pridno, pošteno in zdravo sprejme boljša družina na deželi v pomoč že eni služkinji. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mirno dekle«. 43831

Gospodinjo srednjih let sprejmem takoj za gostilno. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Kavcija«. 43890

Postrežnico ki zna tudi kuhati, sprejmem za ves dan, k dvema osebama za Bežigradom. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43839

Dekle pridne in pošteno, ki opravlja vsa hišna dela in zna tudi kuhati, iščem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 43888

Kavarniški natakar (donašalec) mlad in prvovrsten, dobi takoj mesto. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kav. natakar«. 43874

Dobro kuharico sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43866

Prodajalko z dežele, dobro moč, z najmanj dveletno prakso, sprejme takoj Jos. Plementaš — Planina nad Sevnico. 43878

Trgovski potniki

Potnika ki potuje po celi državi in bi vzel seboj nov izdelek zavornih pasov, iščemo. — Ponudbe pod »Stopp« na oglasni oddelek »Jutra«. 43822

Zaslužek

Potovalne zastopnike za prodajo brezkonkurenčnega predmeta, z mesečnim zaslužkom 12—15.000 Din ob marljivi sposobnosti, sprejmemo. Prednost imajo izurjeni trgoveski potniki in inteligentni trgoveski pomočniki. Ponudbe s popolnim opisom dosedanje zaposlitve in sliko (neobhodno) na oglasni oddelek »Jutra« pod znako »Energičen«. 43737

5 do 10.000 Din mesečno lahko zasluži v Ljubljani marljiv gospod spretnega obnašanja s prodajo uglednega predmeta. Ponudbe z natančnim opisom dosedanje zaposlitve in sliko (neobhodno) se prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Marljiv 500«. 43736

Zastopnika za Ljubljano in okolico išče domača tvornica nogavic. Pismene prijave oddati 12. t. m. opoldne pri vratarju hotela »Union« v Ljubljani. 43838

Po vseh krajih rabimo zanesljive ljudi za nabiranje oglasov, naročnikov in kolportažo nove publikacije. — Poleg provizije nagrade 1000, 500, 250 in 100 Din. Dopise na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Publikacija«. 43895

Pouk

Otvoritev novih tečajev!! francoščine, nemščine, italijanščine, angleščine in ruščine. Akademsko naobraženi predavatelji. Temeljito, hitro, veselo! Vošnjakova 4, pritličje — 10—12 in 18—20 h. 42938

I. obl. kon. šoferska šola Camernik, Ljubljana, Dunajska cesta 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Francoščino, nemščino in angleščino poučujem hitro, uspešno in poceni. Stari trg 3/II, desno 43856

Francoščino in italijanščino poučuje starejša dama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 43880

Knjige

Mayerjev konverz. Leksikon celotno VII. izdajo v 6 debelih, v platno in usnje vezanih zvezkih prodam po zelo nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43825

Službe išče

Gozdar v neodpovedani službi, želi pregneliti mesto — Dopise prosi pod »Stručnjak« na oglasni oddelek »Jutra« 41287

Prodajalka s štiriletno prakso v manufakturi, špecerij in železnini, želi premeniti službo takoj ali pozneje. Gre tudi kot blagajničarka. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva 18« 43680

Žagar-brusač zanesljiv in trezen samec, vešč vseh popravil, išče primernega mesta pri boljšem podjetju. Gre tudi kot skladiščnik. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 43674

Prodajalka izučena v trgovini z mešanim blagom, starejša moč, želi službe kjerkoli na deželi ali mestu kot prodajalka ali poslovodinja. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43341

Penzijonist gozdar, želi zaposlenja proti skromnim zahtevam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gozdar«. 43819

Uradnik knjigovodja-bilancist, samostojen v slovenski in nemški korespondenci, verziran v pisarniških poslih, išče mesta. Blagohotne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod znako »Privatni uradnik«. 43774

Praktikant trg. pomočnik mešane stroke, 23 let star, išče mesta v manufakturni trgovini za parmesečno prakso. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Kavcija 68«. 43768

Za pletilstvo in trikotažo perfektna vodilna ženska moč želi nameščenja. Ponudbe pod »Samostojna 61« na oglasni oddelek »Jutra« 43761

Prodajalka z večletno prakso, želi premeniti službo. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. — Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Poštena prodajalka«. 43755

Boljša šivilja mlada, išče primerno službo. Najraje bi šla kot pomočnica h kaki šivilji ali v konfekcijsko trgovino. — Grem pa tudi kot sobarica, domača šivilja ali kaj sličnega. Nastopim lahko takoj ali pozneje. Ponudbe prosi Olga Cirl, Statina-Radenci. 43752

Trgovski pomočnik vojaščine prost, agilen in zanesljiv, z dobrimi spričevali, išče službo v mešani trgovini. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Agilen«. 43855

Pianist rutiniran, išče mesto v salon. orkestru ali slično. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43853

Gospodična gre k boljši družini kot pomoč pri gospodinjstvu ali k otrokom. Cenj. ponudbe pod »Nujno 29« na oglasni oddelek »Jutra«. 43889

Samostojna knjigovodinja in korespondentinja v srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku, išče odgovarjajoče mesto v Celju. — Cenjene ponudbe pod šifro »Podgorica« na podružnico Jutra v Celju. 43813

Službo želita dve dekleti za sobarico in k otrokom, pri boljših družinah. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 43843

Trg. pomočnik dobro verziran v trg. stroki, želi v mestu ali na deželi službo potnika ali skladiščnika. Ponudbe prosi na oglas. oddelek »Jutra« pod »Notranjec«. 43845

Zobotehniški praktikant z 2 letoma prakse, išče v svrho izpopolnitve nameščenja. Ponudbe pod »Zobotehniška praksa« na oglasni oddelek »Jutra«. 43870

Pisarniška moč z znanjem nemščine, slov., srbohrvaščine in strojepisja v latinici in cirilici, s šestletno prakso, išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »28letnic«. 43857

Motorna vozila

Fiat 509 a štirisedežen, v zelo dobrem stanju prodam samo proti takojšnjemu plačilu. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 43796

Avto »Fiat 501« dvosedežen, takse prost, v intaktnem stanju takoj zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 43746

Prodam

Dvovprežna kočija malo rabljena, naravno pleskana, z nanjem tapecirana, ugodno na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43723

Vsak petek sveže namočeno **polenovko** kakor tudi vse špecerijsko blago dobite najceneje pri P. R. Kovačič, Ljubljana, Miklošičeva 32. 236

Pozor! Pozor! **Volno in bombaž** kupite najceneje pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana, Gornji trg št. 12 in Židovska ulica št. 4. 249

Klavir Bösendorfer, skoraj popolnoma nov, posebno fine izdelave, velik pravi bronast **lestenec** (Luster — empirski slog), **stara omara** (Tabernakelkasten) in dve **veliki starinski sliki** naprodaj v Frančiškanski ulici 8/I. 43849

Zobotrebce povezane in nepovezane, s prve roke nudi M. Tomažin Rašica pri Velikih Laščah. 43842

Parni kotel 4 atm. pritiska, takoj naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43827

Otroški voziček na perosih, dobro ohranjen prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43869

Kupim

Mahovino hrasta ali sliv in bukne koščice, suhe in rešetane kupujemo. Ponudbe z vzorcem na naslov: G Hoffmann & Co., Zagreb, Berislavićeva 8. 42480

Boschovo razsvetljavo kompletno, z dinamo, razpredelne tablice, žicami in eventualno z akumulatorjem in starterjem kupim. Naprava mora biti zajamčeno uporabna. — Ponudbe na naslov: Ing Fr. Červinka, Krnelj, Dolenjsko. 43672

Mah hrastov ali sliv, češminjevo lubje in druga zelišča kupavam vedno v vsaki množini po najvišjih cenah. — Ed. Pisler, Vrhnika. 43671

Bukova drva kupuje družba »Kurivo« — Ljubljana, Dunajska c. 33. 43007

Kože zajčje in lisičje po najvišji ceni kupuje Semko, Miklošičeva cesta 14. 267

Pozor, čevljarji! Veliko podjetje v Turčiji potrebuje za svoje delavce več tisoč parov težkih delavskih čevljev (bakanč) in visokih čevljev. Natančne ponudbe s ceno poslati na naslov: F. Nonschak — Bos. Dubica, Bosna 43833

Železno peč majhno, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zima«. 43872

Kapital

Din 1,000.000.— tudi več ali manj, v zdravo, solidno in dobičkonosno podjetje ali tovarno — kot tih ali sodelujoč družabnik, ali proti garantiranemu obrestni meri. Le resne, stvarne in točne ponudbe z referencami pod »Zajamčena tajnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 43631

Kdor vloži v dobro vspevajoče podjetje 10.000 Din, dobi 30% provizije od posojenega kapitala. — Posredovalec dobi nagrado. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vrašljivo tedenesko«. 43871

Posestva

Hišo v prav dobrem stanju, z električno razsvetljavo in lepim gospodarskim poslopjem, zraven farne cerkve, ob deželni cesti, 20 minut od kolodvora, kjer je bila že dobro vpeljana trgovina in pekarija, v lepem kraju in solnčni legi, z nekaj polja prodam. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 43660

Prodam vinograd s hišo, stiskalnico in kletjo. Cena Din 35.000.—. Poizve se: Maribor, Kejžarjeva ul. 1/I., vrata IV. 43739

Lep travnik raven, ca. 12.000 m² velik, tik postaje tržiške proge, pripraven za vsako tovarno ali zgradbo, ugodno prodam iz proste roke. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 43834

Hišo eno- ali dvodružinsko kupim v Ljubljani ali okolici. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 100.000«. 43868

Pozor, vpokojenci! Posestvo, v krasni legi, 10 minut od postaje; hiša s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, velika njiva, sadonosnik — prodam za 35.000 Din. Kupec se lahko takoj vseli. — Peter Štiglic, železničar, Poljčane. 43804

Vrednoti

20% ne kron. bone plačuje najbolje »Pučka štedionica«, Osijek. 235

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **Černe — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3. 38

Pohištvo

Omara naprodaj na Poljanskem nasipu 40/I, vrata 4. 43847

Otroška posteljica bela, lesena, dobro ohranjena ugodno naprodaj na Gallusovem nabrežju št. 7/I 43881

2 prodajalni mizi 330 cm in 265 cm, za manufakturo, masivni, skoraj novi proda Franjo Križanič, Celje, Polule 4. 43891

Oblačila

Narodno nošo kompletno žensko in ženske gojzerice št. 37 prodam. — Ogledati med 9. in 11. uro Cesta na Rožnik 5. 43851

Drap krilo gurirano, pleteno, popolnoma novo prodam. — Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24/III. 43772

Moška suknja črna, elegantna, in temnomodra obleka ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43887

Prehrana

Katera oseba se usmili nezakonske matere, da jo vzame pod streho. Cenj. dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Za čas poroda«. 43846

Lokali

Mesarijo, delavnico in hlev na zelo prometnem kraju v mestu, dobro vpeljano, radi bolezni oddam. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mesarija«. 43682

Trgovski lokal z legami, velikimi skladišči in stanovanjem oddam 1. januarjem v najem v Mokronogu, tik farne cerkve. — Cenjene dopise na naslov: Al. Beretič, Šmarjeta pri Novem mestu. 43366

Mlekarno takoj prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43824

Trgovski lokal srednjevelik — modern, s skladiščem oddam za takoj. Informacije daje ing. Tornago, Poljanska cesta 12. 43864

Gostilna v Zagrebu z mesečnim prometom ca. 30.000 Din, poceni naprodaj. Potrebno 30.000 Din gotovine. Pojasnila v Gasilski ulici 6, pritličje, desno. 43885

V najem

Gostilno tudi na deželi vzamem v najem. — Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Kavcija 30« 43657

Trgovino opremljeno, v industrijskem kraju, na prometnem prostoru dam s 1. januarjem ali pozneje v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod mačko »Opremljena trgovina«. 43448

Sadje

Namiznih jabolk 6000 kg proda Prinčič, Laško. 43823

Les

1000 m³ bukovih hlodov la od 35 cm premera dalje kupim. Cenj. ponudbe z franko vagon označeno ceno in količino na »Drvara« Zagreb, Menčetičeva ulica 20. 43728

Stanovanja

Stanovanje 1—2 sob, s pritiklinami, v mestu išče mirna zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dober plačnik«. 43850

Stanovanje 3—4 sob, pripravno za pisarne, v sredini ali južnem delu Ljubljane iščem za takoj ali s 1. januarjem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pisarne za A« 43852

Krasno stanovanje trisobno, s kopalnico, plinom, elektriko in telefonom, na zelo prometni točki oddam tistemu, ki odkupi pohištvo 2 sob. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod znako »Komfortno stanovanje«. 43717

Sobe

Zračno sobo lepo opremljeno, z elektr. razsvetljavo oddam s 15. decembrom. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 43848

Sobico oddam takoj solidni osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43840

Opremljeno sobico oddam s 15. dec. dijaku ali gospodični s hrano. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43844

Preprosto sobico iščem na Viču ali v Rožni dolini. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojen«. 43873

Sobo oddam takoj stalnemu solidnemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 43877

Opremljeno sobo popolnoma separirano, eventualno za pisarno, z elektr. razsvetljavo in parketirano oddam s 15. dec. na Poljanski cesti 12. 43363

Lepo sobo s hrano ali brez iste oddam takoj ali s 15. dec. v Židovski ulici 6/I. 43875

Dve prazni sobi lepi, skupni, blizu gostilne Kerčič oddam pošteni gospodični ali zakoncema brez otrok za 350 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43882

Sostanovalca sprejmem na Krakovskem nasipu 16, pritličje, levo. 43884

Gospodično mirno in ves dan odsotno sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43889

Kam pa kam!

Vino Opolo zajamčeno pristno, do konca decembra čez ulico po 10 Din v hotelu »Bellevue«. Ne zamudite ugodnosti. 43351

Dopisi

Dama srednjih let, dobro situirana želi nesebičnega prijateljstva s 38—45 let starim inteligentnim in dobro situiranim gospodom. Dopise po možnosti s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Puh«. 43886

1826 Hvala Tebi za darilce! Ali ne prideš 14. kakor rečeno? Sporoči, ako ne, pridem jaz, pa me čakaj ob 9. na Javor... Vroče poljube Muca. 43841

Živahna Primorka želi dopisovati predvsem z akademiki. Šifra »Solnčna Gorica«. 43836

Ladi, dragi! Pridi takoj, vse je dobro! Pridi! Tvoja I. 43820

Ženitve

Nižji drž. uslužbenec želi poročiti dekle, ki poseduje kako premoženje. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Miroljubem«. 43862

Glasbila

Kratek klavir dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43462

Živali

Psa vrščjaka ca. 9 mesecev starega, čistorodnega čuvaja takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43718

Lovska psica pelletna, kratkodlaka, belopikasta, z rujavimi lisami, se je včeraj zatekla. Oddati je proti nagradi pri Cesniku, Večna pot štev. 1. 43861

Stroji

Elektromotor-Dynamo izmenični tok, 220 Volt 15 HP — tvrdke Siemen Schuckert proda Joško Majaron v Borovnici. 27

Kompletno pletilnico 14 pletilnih in izdelovalnih strojev na ročni in deloma na motorni pogon, transmisija s 3 ležiši, motor 2 HP prodam skupno ali posamezno. Pojasnila in ogled pri Franju Križaniču, Celje, Polule 4. 43892

Obrt

Ivan Magdič, krojač Gledališka ulica 7, se priporoča za idočo sezono. 42182

Modistka Anica Puhek, Šelenburgova ulica 6/I nudi najcenejše in najlepše damske klobuke že od 60 Din naprej. — Preoblikovanje 28 Din. 43845

Slavnostne obleke Vam najbolje in najcenejše izgotovi Muršič, Stari trg št. 11-a. 43867

Fina šivilja izdeluje plašče po 100 Din in obleke po 50 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 43883

Razno

Javna dražba 14. decembra 1929 ob 2. uri popoldne. Ogleda se lahko 1 uro pred dražbo. Prodajalo se bo na dražbi: kuhinjska in porcelanasta posoda, servisi in razno drugo blago. Prodaja se vrši v Gledališki ulici 4, parter. 43876

Ilirija premog

Ilirija drva oglje

Ilirija koks Dunajska c. 46. Telefon 28-20

„OLLA" GUM..?

Hvala! Prosim samo orig. »OLLA« GUMI. Dokazano najpopolnejša!

PERJE vsakovrstna prodaja Ciril Žagar, Sunja

Motorne tračne žage z vozom in krožne žage za rezanje drv vedno na skladišču v obratu in po skrajno nizkih cenah. *Dragutin Erben, Osijek,* Desatičina ul. 10, telefon 190 15276

Jajca sveža razpošlja po dnevnih cenah v zabojih po 1440, 720 in 360 komadov po povzetju CIRIL ŽAGAR, SUNJA.

Urarski pomočnik samostojen delavec, vešč malega in velikega dela kakor tudi zlatarskih popravil, dobi stalno nameščenje. Nastop čim preje. Ponudbe poslati na Janko Hoffman nasljednici, Karlovac.

Pred nakupom moških in zimskih oblačil oglejte si velikansko zalogo v konfekcijski industriji **Josip Ivančič** LJUBLJANA, Dunajska c. št. 7. Lastni ročni izdelki! — Cene brez konkurence!

Zahvala

Vsem, ki so našega

Tončka Miklavca

spremili na zadnji poti in nam poklonili cvetje, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni uradništvu tvrdke Medič & Zanki in gremijalni šoli v Ljubljani za lepe vence in častno spremstvo.

Ljubljana, 11. decembra 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

G. Th. Rotman:

Bratec Branko in sestrica Mica

(Pravljica s slikami)

(Ponatis prepovedan)

49.

»Veste kaj,« je nadaljeval gospod Kvakovski, »pojdite z menoj domov, da se pomenimo do dobra.« To rekši je velel žabam, ki so ga vozile, naj obrnejo. Peljali so se vštrie, dokler niso prišli do žabčeve hiše. Bila je zgrajena v votlini na bregu ter dobro skrita med ločjem in vsakovrstnimi rastlinami. Gospa Kvakovska, zelo ljubezniva dama, jih je prav prijazno sprejela. »Zdaj bom dal pa brž prijeti Rusobrada, preden dobi čaralno palico nazaj,« je rekel Kvakovski ter poklical eno izmed žab, ki so vlačile njegov paradni čoln.

Artur Bernede:

BELFEGOR

Pustolovski roman

DRUGI DEL

Pokleknil je in jel odvijati majhen zatvor pri odprtini cevi. Takoj je udaril iz nje curek lahne pare, ki ga je nameril proti dvorani, v kateri se je bil namestil Menardier s svojima spremljevalcema. Nato je vstal in čakal na mestu, v temi neviden človeškim očem.

Menardier, ki je imel sila tenek posluh, je v svoji vazi slišal nenavadni šum. Tiho je vstal in pogledal okoli sebe. Zazdelo se mu je, da je eden izmed policijskih nadzornikov, ki sta se bila skrila za kipom, omahnil, kakor da mu je zdajci postalo slabo. Menardier sam, ki ga je prevzemal čuden občutek, je zlezel iz vaze. Tisti mah se je zvrnil njegov spremljevalec kakor mrtev. S težko glavo in svinčenimi nogami se je Menardier približal možu. Prav tedaj je stopil tudi drugi policijski nadzornik iz svojega skrivališča; opotekal se je kakor pijan. Menardier ga je z grozo pogledal. Urno ga je prijel za roko, a mož je padel zraven tovariša na tla in obležal kakor klada. Kriminalist se je na vso moč branil omotice, ki se ga je polaščala in hotel napraviti nekaj korakov... A tisti mah je obstal... Strahovita prikazen je zrasla iz teme in počasi krenila proti njemu... Menardier je mehanično segel po samokres, toda ustreliti ni utegnil... Prikazen je že stala pri njem, z bodalom v vzdignjeni roki. Policist je zbral poslednje moči, ujel Belfegorja za komolec in naglo privzdignil oglavnico, ki mu je zakrivala ves obraz.

Hropeč vzkrik se mu je izvil. Skrivnostni lopov je imel na glavi plinsko masko!

Prikazen se je po bliskovo iztrgala in odskočila... Menardier je hotel planiti nanjo, a v tem je že vzmahnil z rokami in se nezavesten zgrudil poleg spremljevalcev na tla.

Belfegor se je zaporedoma sklonil k vsem trem policistom in se prepričal, da so za delj časa neškodljivi. S kratkim žvižgom je poklical grbca in šoferja k sebi. Oba sta imela na glavi enako masko kakor Belfegor, ki ju je varovala dušečih plinov.

Vsa trojica se je po mačje splazila po dvorani, h kipu moabčanskega boga, ki je ležal še vedno na istem mestu. Na znamenje, ki ga je dala prikazen, sta njena pajdaša prijela za podstavek kipa ter ga spretno in neslišno odrinila v kraj, tako da so se pokazala tla, na katerih je stal.

Med tem težavnim početjem, ki je trajalo več minut, je prikazen nepremično stala na mestu... Njene oči so bile uprte v Menardierja in njegova uradnika, ki so bili videti prav tako negibni kakor marmorni kipi okoli njih... Šele ko so bila tla pod podstavkom popolnoma prosta, je Belfegor pobesil pogled. Sklonil se je in kazalec njegove roke v črni rokavici je krepko pritisnil na lilijo sredi mozaične slike, ki je predstavljala valoiški grb... Počasi in neslišno kakor preje pri Sv. Germainu Auxerrskem se je kamen zavrtil in pokazal črno votlino pod seboj.

Belfegor je vzel grbčevo svetiljko in posvetil nizdol. Na dnu votline je stal dokaj velik kovčeg... Vstal je in mignil pomagačema z roko. Grbec in šofer sta se po dolgem gledala vsak na svojo stran zlatega zaklada in segla z rokami podenj. Ko so se njiju roke srečale in prijele za kovinasta držaja na obeh straneh kovčega, sta ga z dokajšnjim naporom potegnila iz skrivališča in ga postavila h kipu, kjer si ga je ogledala prikazen ob luči svoje električne svetiljke.

Na pokrovu iz kordovanskega usnja, okrašenem z močnimi, zarjavelimi železnimi okovi, je videl napol zabrisan kraljevski grb, nad katerim so se še poznale z zlatom vtisnjene začetnice Henrika III., francoskega kralja. Eden izmed okovov je bil skoro popolnoma odtrgan...

Belfegor je pomislil; nato je molče pokazal grbcu in šoferju na vhod v dvorano... Šofer si je naložil kovčeg na rame. Prikazen je krenila s svetiljko v roki proti galeriji, pajdaša pa za njo. Gredoč je grbec pobral cevko, ki je ležala na tleh. Vsi trije so se kakor sence vzpenjali po stopnicah »Samotraške Nike« in dospeli do zavinka. Belfegor je iznova sprožil zaporo skrivnega vhoda, ki so ga bili vsi zgodovinarji in stavbarji Louvra prezrli, on pa ga je bil našel...

Čez nekaj trenutkov so stali naši junaki v kripti, kjer smo jih preje našli. Šofer, ki je bil ves poten, je postavil kovčeg na tla; nato je z grbcem vred odložil masko, z dletom razbil vse tri ključavnice in naglo odprl pokrov... Grbec je takoj priskočil s svojo električno svetiljko in Belfegor, ki se je takisto približal, je nehote vzkriknil od presenečenja in zmagoslavja...

Kovčeg je bil poln nakitja, draguljev in zlatnikov.

Šofer je z roko posegel vanj in jo izvlekel polno novcev z podobo kralja Henrika III. Ko jih je nalik slapu vsipal v kovčeg, je vzdignil grbec prekrasno, z dragulji bogato okovano krono.

»Diadem Katarine de Medicis!« se je z občudujočim glasom obrnil k prikazni.

Belfegor je tiho, a zapovedujoče šepnil grbcu nekaj besed, ki so morale pomeniti stroga povelja, zakaj grbec je naglo položil dragocenost nazaj... Nato je z nožem odrezal enega izmed železnih okovov, med tem ko je prikazen nepremično strmela na zaklad.

*

Uro po tem se je ustavil grbčev avtomobil na Antinski aveniji, nekaj hiš od Bellegardeovega stanovanja.

To pot je sedel na voznikovem sedežu šofer. Zdaj pa zdaj se je naglo ozrl na vhod hiše, v kateri je stanoval mladi novinar. Očividno je nekoga čakal...

Toli nestrpno pričakovana oseba je bil grbec, ki se je med tem zelo čudno udejstvoval.

Ko je s pomočjo vetrihov prišel v Bellegardeovo stanovanje je grbec užgal svojo električno svetiljko in krenil v pisalno sobo, kjer so bile zavese spuščene in oknice zaprte.

Tvoje **milo** in **kozmetika** naj bo samo **„MERIMA“** 15877

Že sedaj dobite prekrasna darila za Božič v F. Čuden Prešernova ulica štev. 1 Ljubljana

Mocne zapestnice, prstani z velikimi kamni, ure zapestnice, srebrni nastavki in vaze, stenske ure, bižuterija, uveli, zlatnina, brilianti

En gross! **Oglejte si za Božič** En detail!

Igračne vožičke, skyro, kolesa, otroške vozičke, kolesne dele, pneumatiko. — Sprejema vsakovrstna popravila, poniklanje, lakiranje.

OTON ZEMELROK, Ljubljana, Marijin trg št. 8.

Ceniki franko! Plačilne olajšave!

Lasje so Vaš kras in zdravje

Dolžni ste skrbeti za njih nego in za pospešitev rasti. Ines vsebuje moči, ki dajejo onemogliim lasnim koreninicam novih, življenskih sil. Lonček stane Din 38.—. Dobi se v vseh drogerijah, parfumerijah in brivskih salonih. Po povzetju razpošilja: »Ines«, Ljubljana, Merosodna ul. 11.

TRAPEZ

Samo ta znamka vam jamči za odlično kakovost vrhnih in snežnih čevljev. Vsak par se pred ekspedicijo kontrolira in opremi s tovarn. številko.

Kupite še danes „Trapez“ vrhnje in snežne čevlje, ker so ti najboljši!

1906 R.G.A. TRAPEZ

Kdor zida v deževnem in mrzlem vremenu naj ne pozabi na

Heraklit-plošče

Neprimerno hitrejše zidanje, takoj uporabljivo zidovje, ker se takoj suši, v vsakem letnem času se lahko zida. Izolira proti mrazu. — 10 cm debela stena = 1 m debel zid iz opeke. Zahtevajte informacije pri zalogi:

Material trg. dr. z o. z., Dunajska c. 36.

Dobro izvežban 16850

strojni blanširer

dobi stalno službo v večji tovarni usnja. Ponudbe z navedbo zahtevkov je poslati na upravo „Jutra“ pod značko „Blanširer“.

Zajamčeno samo prvovrstno blago!

Božična darila

Moško sukno za obleke in zimske suknje, volneno, baržun, pliš za obleke in plašče, Crepp de chine v raznih barvah za obleke, platno, cefir, oblačilni in perlni barhent, moške srajce, samoveznice, ovratniki, dežniki, rokavice, nogavice, žepne rute, pletenine, snežke, copate itd.

Znižane cene!

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drofenik, Celje, Glavni trg 9

Oglejte si pred nakupom cene!

Purane

zaklane in drugo perutnino razpošilja v zabojčkih od 3 kg dalje po povzetju in po dnevnih cenah

CIRIL ŽAGAR, SUNJA.

Perje

kokošje, purje gosje, naravno in s strojem čiščeno dobavlja v vsaki množini

E. VAJDA, Čakovec

(Medjimurje) Telefon 50, 3, 60.

18 Din likanje

moške in damske obleke. Najhitreje garderobo zlika, očisti, pošije, tudi obrne — Wallet Express, Stari trg št. 19. — Pošije tudi kožuhovino. Kemično likanje baržuna. — Pišite dopisnico, pridemo po obleko. 2743

Srne, zajce

in drugo divjačino kupuje in prosi za ponudbe

CIRIL ŽAGAR, SUNJA.

Racmane

(Indische Laufente in Khakikampbellente) čiste pasme, importirane iz Holandske proda

CIRIL ŽAGAR, SUNJA.

Vatra-Lesin

rabijo vse štedljive gospodinje pri podkurjavi štedilnikov, peči itd.

— NE KADI IN NIMA DUHA. —

40-kratna podkurjava za Din 5.—. Zahtevajte pri vašem trgovcu le VATRA-LESIN. Kdor rabi enkrat, rabi vedno. — Varstvena znamka.

Sukno-double Kamgarn za moške obleke, velika izbira — ugodne cene R. MIKLAUC LJUBLJANA, »Pri Škofu« Lingarjeva ulica — Medarska ulica — Pred Škofijo.

Novost! Novost! Železna služinska Brozovič-patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Trodelni z volno polnjeni madraci stanejo Din. 750.—

Potem mam veliko zalogo puhastega perja kg po D 38.— čisto belo gosje kg po D 130.— in čisto beli puh kgpo D 300.— in celo tapetniško in posteljsko blago.

L. BROZOVIĆ Zagreb, Ilica 82.

Peki in slaščičarji pozor!

Gradimo moderne pekovske in slaščičarske inštalacije po zelo umerjenih cenah in jako ugodnih plačilnih pogojih. Nadalje izdelujemo vse potrebščine pekovske in slaščičarske obrti, armaturne dele za parne in običajne peči (vrata, lita, kovana; tiplje lice; svetiljke, pirometre) itd. Nabavljamo pekovske in slaščičarske stroje najmodernejših sistemov. — Zahtevajte brezobvezne ponudbe, brezplačne oglede na licu mesta.

„PAROPEć“ k. d. ZAGREB, Ilica br. 69

Znižane cene za Božič

Oglejte si igračne in otroške vozičke, tricikije, holendenje, male avtomobile, šivalne stroje najnovejša dvokolesa, pnevmatiko itd. Velika izbera. Prodaja na obroke. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Mlinski stroji 16844

trierji, kamni, valjčni stoli, plansihter, reform stroji itd. vse potrebščine, jermena, gurte, gonila **naprodaj.**

Vprašanja Paromlin SCHERBAUM, Maribor.

Knjigovodjo 15810

bilancista z dolgoletno prakso, jugoslov. podanika, zmožnega korespondence v slovenskem, srbohrvatskem in nemškem jeziku, z vstopom po možnosti 1. januarja 1930

iščemo

Ponudbe z referencami in prepisi spričeval pod »Verziran« na anončni zavod Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 2, I. nad.

Konto-ristinjo

za hrvatsko, slovensko in nemško korespondenco išče tovarna blizu Ljubljane

Zahteva se popolno znanje treh navedenih jezikov v govoru in pisavi ter nemške stenografije. Nastopiti je 1. januarja.

Samo spretne moči z daljšo prakso naj pošljejo ponudbe z zahtevo plače pod šifro »Steno« na oglas. oddelek »Jutra« 16848

Zahtevajte brezplačni cenik poštnine prosto

Srebro amstvo 5 let Din 160

Elegantna ploščnata niklj. cilinder ura s kamni, kot slika Din 99

Ista v gladki škatljici »Roskopf« Din 68

Najcenejše kakovosti »Roskopf« Din 49

Petletno jamstvo. Za neodgovarjajoče se vrne denar

Anton Kiffmann Maribor 136/b

Specijalist samo za boljše švicarske ure.

Cenik brezplačno!

Na najprometnejšem mestu v Murski Soboti se proda iz proste roke lepa, velika, 16 let stara, enonadstropna

trgovska hiša

z dvema trgovskima lokaloma (v enem trgovina mešanega blaga in manufakture, v drugem trgovina čevljev in zastopstvo Singerjevih šivalnih strojev), z enim velikim in enim manjšim stanovanjem odvetniško pisarno in lepimi kletmi. Vsako stanovanje je opremljeno s kopalnico. V hiši je vodovod in elektrika. Zraven hiše je veliko dvorišče, lep obsežen vrt, ki pride lahko kot stavbena parcela v poštev. — Pojasnila v trgovini Brata Brumen v Murski Soboti. 15896

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.